

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Економічний факультет
Кафедра обліку та аудиту

ДИПЛОМНА РОБОТА

бакалавр

**на тему: «Облік фінансових результатів та методика
економічного аналізу звіту про фінансові результати»**

Виконала: студентка IV курсу, групи ОО-41
спеціальності «Облік і оподаткування»
Зайцевої Мар'яни Миколаївни

Керівник: к.е.н., доц. Смушак М.В.
Рецензент: к.е.н., доц. Ємець О.І.

Івано-Франківськ - 2020 р.

ВІДГУК

Наукового керівника, кандидата економічних наук

Смушака Михайла Володимировича

на випускню роботу студентки групи ОО-41

Зайцевої Мар'яни Миколаївни

на тему: «Облік фінансових результатів та методика економічного аналізу звіту про фінансові результати»

Актуальність теми. В сучасних умовах господарювання одержання високих фінансових результатів є основною метою діяльності кожного господарюючого суб'єкта. У фінансових результатах знаходять пряме відображення всі сторони діяльності підприємства: рівень його технології та організації виробництва, ефективність системи управління, контролю за рівнем витрат та рівнем реалізаційних цін, особливості господарського механізму та державне регулювання розвитку певної галузі, виходячи з її значення для розвитку економіки країни. Фінансовий результат, за умови його позитивного значення, є джерелом платежів до бюджету, а також розширеного відтворення виробництва. З його допомогою створюється стимул для підвищення ефективності діяльності підприємства.

За ринкових умов суттєво зростає роль і значення доходів та фінансових результатів в розвитку підприємства, докорінно змінюється як порядок, так і обґрунтованість їх визначення як в системі фінансового, так і в системі внутрішньогосподарського обліку.

Метою наукового дослідження є обґрунтування теоретичних і методичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів діяльності промислового підприємства, напрямків узагальнення передового досвіду та розробка рекомендацій щодо поліпшення облікового процесу.

У першому розділі розкрито економічну сутність фінансових результатів у системі бухгалтерського обліку підприємства, основні завдання та нормативну базу обліку результатів діяльності.

Другий розділ присвячено організації обліку витрат, доходів і фінансових результатів згідно з національними стандартами, а також відображенню фінансових результатів у бухгалтерській звітності підприємств.

У третьому розділі проведено аудит і аналіз формування фінансових результатів діяльності підприємства та обґрунтовано напрями удосконалення проведення аудиту і аналізу фінансових результатів.

Випускна робота Зайцевої Мар'яни Миколаївни на тему «Облік фінансових результатів та методика економічного аналізу звіту про фінансові результати» є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бакалавра обліку і оподаткування.

Заслуговує позитивну оцінку.

Науковий керівник:

к.е.н., доц.Смушак М.В.

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

студентки групи ОО-41

Зайцевої Мар'яни Миколаївни

**на тему: «Облік фінансових результатів та методика економічного аналізу
звіту про фінансові результати»**

Актуальність теми. В сучасних умовах господарювання одержання високих фінансових результатів є основною метою діяльності кожного господарюючого суб'єкта. У фінансових результатах знаходять пряме відображення всі сторони діяльності підприємства: рівень його технології та організації виробництва, ефективність системи управління, контролю за рівнем витрат та рівнем реалізаційних цін, особливості господарського механізму та державне регулювання розвитку певної галузі, виходячи з її значення для розвитку економіки країни. Фінансовий результат, за умови його позитивного значення, є джерелом платежів до бюджету, а також розширеного відтворення виробництва. З його допомогою створюється стимул для підвищення ефективності діяльності підприємства.

За ринкових умов суттєво зростає роль і значення доходів та фінансових результатів в розвитку підприємства, докорінно змінюється як порядок, так і обґрунтованість їх визначення як в системі фінансового, так і в системі внутрішньогосподарського обліку.

Якість проведеного аналізу проблеми. У дипломній роботі вивчено і критично проаналізовано наукові публікації за обраною темою дослідження, узагальнено їх за підходом авторів щодо цієї проблеми, досліджено методику та організацію облікового процесу та складання звітності суб'єкта малого підприємництва для інформаційного забезпечення системи управління

підприємством. За даними фінансової звітності ПП «Левеня», яке обрано об'єктом дослідження, проведено аналіз його фінансового стану.

Практична цінність висновків і рекомендацій. Представлені в роботі докладні теоретичні матеріали дуже актуальні і сучасні на сьогоднішній день, а реалізація внесених пропозицій та рекомендацій дозволить покращити фінансовий стан підприємства.

Загальний висновок і оцінка випускної роботи. Випускна робота Зайцевої Мар'яни Миколаївни на тему: «Облік фінансових результатів та методика економічного аналізу звіту про фінансові результати» виконана відповідно до вимог, які ставлять МОН України до такого виду наукових робіт. Робота допускається до захисту з позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бакалавра обліку і оподаткування.

Рецензент:

к.е.н., доц.Ємець О.І.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ.....	8
1.1.Сутність та класифікація доходів, витрат і фінансових результатів.....	8
1.2.Нормативно-правові засади обліку результатів діяльності підприємства.....	17
1.3 Методика економічного аналізу звіту про фінансові результати.....	21
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПІДПРИЄМСТВА ПРО ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ (на прикладі ПП «Левеня»).....	26
2.1. Облік фінансових результатів на підприємстві.....	26
2.2 Економічний аналіз та оцінка показників результатів діяльності ТОВ «Левеня».....	32
2.3. Обліково-аналітичне забезпечення формування Звіту про фінансові результати	37
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ І ОБЛІКУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	42
3.1.Фінансові результати в системі обліково-аналітичного забезпечення підприємства.....	42
3.2 Проблеми визначення і розрахунку показників фінансових результатів у звітності підприємства.....	45
3.3. Напрями оптимізації обліку і економічного аналізу фінансових результатів.....	49
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ.....	65

ВСТУП

Актуальність теми. Фінансово-господарська діяльність неможлива без грошового потоку, здійснюючись у витрат ресурсів та одержання доходів, розподілу та використання. У цьому напрямі визначаються джерела коштів, форми фінансування, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами, персоналом підприємства. Відносини в рамках грошового обігу визначається, як фінансова діяльність підприємства. Витратами являються зменшення економічних вигод, що призводить до зменшення власного капіталу. Підсумок фінансово-господарської діяльності підприємства відстежується у фінансових результатах – прибутку або збитку.

З погляду економістів дохід визначається як віддача від особливого виду людського ресурсу – підприємницьких здібностей. Дохід, що отримує організація, є основою для оподаткування, а податок на прибуток – одним з джерел поповнення бюджету. Від прибутковості вітчизняних підприємств залежить розмір Державного бюджету України. Якщо підприємство отримує дохід це є свідчення того, що керівник вдало здійснює фінансово-господарську діяльність підприємства .

Термін “дохід” значить отримання вигоди впродовж звітного терміну в процесі фінансово-господарської діяльності організації. Коли дохід сприяє збільшення власного капіталу, то його називають прибутком, а коли зменшенню – збитком –В.І. Нечитайла [13].

Дослідженню проблем організації та методології обліку, аналізу та аудиту фінансових результатів приділяли увагу провідних вчених-економістів: Білуха М.Т., Борщевський П.П., Бутинець Ф.Ф., Герасимович А.М., Гуцайлюк З.В., Кірейцев Г.Г., Коцупатрий М.М., Кужельний М.В., Лінник В.Г., Моссаковський В.Б., Рудницький В.С., П.Т.Саблук, Сопко В.В., Сук Л.К., Чумаченко М.П. та інші. Значний внесок у вирішення зазначених проблем внесли зарубіжні вчені: Бабо А., Бансал В.К, Безруких П.С., Брейлі Р., Друрі К., Палій В.Ф., А.Д.Шеремет та інші.

Досягнення названих вчених стали основою подальшого дослідження проблем та формування висновків і пропозицій щодо удосконалення методики обліку, аналізу і аудиту фінансових результатів згідно з національними стандартами та чинним законодавством.

Мета і завдання дослідження. Метою наукового дослідження є обґрунтування теоретичних і методичних положень та розроблення практичних рекомендацій щоб удосконалити облік, аналіз та аудит фінансових результатів діяльності організації, напрямів узагальнення передового досвіду та розроблення рекомендацій для покращення облікового процесу.

Щоб досягнути мету в процесі дослідження було поставлено та вирішено наступні завдання:

- уточнено економічну суть та прокласифіковано доходи, витрати та фінансові результати;
- розкрито основні завдання та нормативна база організації показників обліку результатів діяльності підприємства;
- розкрито організацію обліку фінансових результатів за НП(С)БО;
- визначено організаційно-методичні концепції обліку фінансових результатів;
- проведено аналіз та здійснено оцінку результатів діяльності компанії, внесено пропозиції для зростання доходів та зниження витрат;
- розроблено пропозиції для вдосконалення методики аудиту та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

Об’єктом дослідження є особливості методики формування фінансових результатів у відповідності з вимогами Н П(С)БО та чинним законодавством в ПП «Левеня»

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних і практичних положень та особливостей методики формування фінансових результатів діяльності промислового підприємства, їх обліку, аналізу і аудиту на підприємстві та визначення напрямків максимізації фінансових результатів.

Методи дослідження. При здійсненні наукового дослідження нами були використані діалектичний, системний та історичний підходи до вивчення

теоретичних і методологічних основ формування фінансових результатів на підприємстві.

Щоб вирішити поставлені завдання в роботі були використані загальнонаукові методи, зокрема: індукції та дедукції, аналізу і синтезу – при вивченні сучасного стану та перспектив розвитку механізму формування прибутку та управління напрямками його використання; абстрагування – для формування узагальнених висновків на основі системного аналізу і синтезу теорії і практики особливостей формування фінансових результатів; розрахунково-конструктивний – для обґрунтування пропозицій щодо підвищення ефективності обсягів прибутку; графічний – для наочного зображення результатів дослідження; порівняльних оцінок – при розкритті суті показників фінансової діяльності підприємства та систематизації її класифікаційних ознак, а також статистико-економічні та вибірковий методи.

Під час написання дипломної роботи було використано матеріали законодавчих та нормативних актів, які регламентують бухгалтерський облік, методичний та інструктивний матеріал з формування і аналізу звітних показників, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з теорії і практики бухгалтерського обліку, фактичні дані підприємства та матеріали особистих спостережень.

Структура роботи. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел та додатку.

У вступі обґрунтовано предмет актуальність теми, завдання, методи, предмет та об'єкт дослідження.

У першому розділі проаналізовано питання щодо визначення, класифікації та оцінки доходів, витрат та фінансових результатів. Здійснено економіко-правовий аналіз, огляд нормативної бази та стану зобов'язань.

В другому розділі проведено облік та аналіз звіту підприємства про фінансові результати на прикладі ПП „Левеня”

В третьому розділі проаналізовано удосконалення аналізу та обліку звіту про фінансові результати.

У висновку проаналізовано результати виконаної роботи, наведено рекомендації для компанії стосовно удосконалення обліку та аналізу звіту про фінансові результати.

Практична значимість роботи полягає в тому, що результати дослідження в частині обліку та аналізу звіту про фінансові результати можуть бути застосовані, як у ПП „Левеня” так і на інших підприємствах.

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

1.1. Наукові підходи до визначення доходів, витрат і фінансових результатів

Фінансово-господарська діяльність неможлива без грошового потоку, здійснюючись у витратах ресурсів та одержання доходів, розподілу та використання. У цьому напрямі розраховуються джерела коштів, форми фінансування, здійснюються розрахунки з постачальниками продукції та ресурсів, покупцями, державними органами, персоналом організації. Відносини в рамках грошового обігу визначається, як фінансова діяльність підприємства. Витратами являються зменшення економічних вигод, що призводить до зменшення власного капіталу. Підсумок фінансово-господарської діяльності підприємства відстежується у фінансових результатах – прибутку або збитку.

З погляду економістів дохід визначається як віддача від особливого виду людського ресурсу – підприємницьких здібностей. Дохід, що отримує організація, є основою для оподаткування, а податок на прибуток – одним з джерел поповнення бюджету. Від прибутковості вітчизняних підприємств залежить розмір Державного бюджету України. Якщо підприємство отримує дохід це є свідчення того, що керівник вдало здійснює фінансово-господарську діяльність підприємства .

Термін “дохід” значить отримання вигоди впродовж звітного терміну в процесі фінансово-господарської діяльності організації. Коли дохід сприяє збільшення власного капіталу, то його називають прибутком, а коли зменшенню – збитком –В.І. Нечитайла [25].

Методичні засади формування інформації про доходи організації та у фінансовій звітності визначає П(с)БО 15 “Дохід”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99р. № 290, із змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013р. № 627. [11]

Норми П(с)БО використовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ) [8]. Також згідно П(с)БО доходами не визнаються наступні надходження від інших осіб:

- податок на додану вартість, акцизи, інші податки та обов'язкові платежі, які мають бути перераховані до бюджету й позабюджетних фондів;
- надходження згідно договору комісії, агентським чи другим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо;
- попередня оплата продукції;
- аванс в рахунок оплати продукції;
- завдаток під заставу чи в погашення зобов'язання, проте, якщо це передбачено договором;
- надходження іншим особам;
- надходження від первинного розміщення цінних паперів.

Слід зазначити, що згідно П(с)БО15 “Дохід” є лише об'єктом обліку доходу, який охарактеризовано в П(с)БО, а саме, дохід, який є результатом певних операцій та подій у звичайній діяльності, за винятком доходу, який знайшов відображення в інших стандартах (наприклад, П(С)БО 12 “Фінансові інвестиції”, П(С)БО 13 “Фінансові інструменти”, П(С)БО 14 “Оренда”, П(С)БО 18 “Будівельні контракти”).

Принципи визнання доходів за П(С)БО 15 “Дохід” визначено на рис. 1.1. Дохід включає валовий приріст економічних вигод, отриманих і тих, що будуть отримані підприємством.

Рис. 1.1. Принципи визнання доходів за П(С)БО 15 “Дохід”

Джерело[12]

Доходи за ПСБО 15 не визнаються, якщо здійснюється обмін продукцією (товарами, роботами, послугами та іншими активами), яка є схожою за призначенням з однаковою справедливою вартістю [16].

Протягом місяця на рахунках 70,71,73,74, відносяться доходи організації, які списуються в цьому ж періоді на відповідні субрахунки рахунка 79 “Фінансові результати”. Рахунок 79 “Фінансові результати” використовується для обліку та узагальненої інформації щодо фінансових результатів організації від звичайної діяльності та надзвичайних подій.

За кредитом рахунку 79 “Фінансові результати” вказується сума в порядку закриття рахунків обліку доходів, за дебетом - сума в порядку закриття рахунків обліку витрат, та нарахована сума нарахованого податку на прибуток.

Сальдо рахунку при його закритті списується на рахунок 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”.

Можемо зробити висновки, що справжнім доходом є чистий дохід від реалізованої продукції, робіт чи послуг. [24].

Враховуючи формування доходу підприємства чинне міцце у фінансово-господарській діяльності підприємства займають витрати. Облік витрат залишається проблемним в обліковій політиці підприємства. Дослідження в облікуванні витрат здійснював Я. В. Соколов. У праці “Бухгалтерський облік:

від витоків до наших днів”, науковцем виділено чотири визначальні дати у перевороті в обліку витрат [17].

Витрати визначають, як затрати втрачених можливостей, тобто сума грошей, що можна одержати за найвигіднішого з усіх можливих альтернативних варіантів використовуваних ресурсів [14]. З погляду бухгалтерів-практиків, витрати – це певні витрати ресурсів. В науковій літературі поняття “витрати” трактуються по-різному .

Витрати згідно до НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” це - зменшення економічних вигод за рахунок вибуття активів чи зростання зобов’язань, що приводять до зниження власного капіталу (за мінусом зниження власного капіталу за умови його вилучення чи розподілу керівниками) [17].

Вітчизняні вчені В. М. Бойко та П. Г. Вашківва вважають, що витратами є сукупні втрати речовини та сил природи, живої та вичерпаної праці на виробництво товарів та послуг [19].

Такі вчені, як Я. В. Соколов, та С.М. Бичкова витратами визначають , як використані ресурси підприємства в процесі виробництва товарів та послуг” [21].

На додатку А проаналізовано кваліфікацію доходів підприємства. Для оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства велике значення має дана класифікація доходів. Вона відображається у Звіті про фінансові результати, податковій та внутрішньогосподарській звітності.

В. П. Завгородній вважає, що витрати можна розглядати , з точки зору собівартості: В процесі виробництва продукції затрачається праця, використовуються засоби виробництва та предмети праці. Дані втрати компанії на виробництво та реалізацію продукції, товарів чи послуг виражене в грошовій формі, включає собівартість продукції [35].

Досить велике значення в організації бухгалтерського обліку витрат має їхня класифікація. Проте до цього часу немає єдиної класифікації витрат, щоб задовольняла всіх науковців, тому в практиці спеціалісти застосовують різні класифікації.

В.Д. Новодворський вважає, що “класифікація витрат – це поділ їх на класи на основі певних загальних ознак об’єктів і закономірних зв’язків між ними” [21]. С. В. Данілочкіна і Е. А. Ананькіна вказують, що класифікація витрат – засіб для вирішення завдань управління. На нашу думку, найбільш логічно обґрунтувала думку щодо класифікації витрат К. Юрченко, яка вказує, “класифікація витрат зумовлюється різними варіантами їх обліку, тобто позначається на організації й управлінні виробництвом” [25].

За доцільністю можна поділити витрати на продуктивні і непродуктивні. До продуктивних відносяться витрати, які передбачені технологією та організацією виробництва. До непродуктивних – необов’язкові, що виникають у результаті недоліків у виробництві, порушення технології тощо.

За відношенням до собівартості продукції витрати поділяють на витрати на продукцію і витрати періоду. До витрат на продукцію належать витрати, які пов’язані із виробництвом. До витрат періоду належать витрати, які не включаються до виробничої собівартості. (рис.1.2.)

Фінансовим результатом діяльності підприємства є прибуток чи збиток. Основною діяльністю будь-якого підприємства є отримання прибутку.

Фінансові результати відображають кількісні й якісні чинники господарської діяльності організації. На формування прибутку впливають макро- та мікроекономічні чинники

Детально проаналізуємо характеристики формування фінансових результатів:

1. Це своєрідна форма доходу суб’єкта фінансово-господарської діяльності. Проте вона є недостатньою, оскільки у деяких випадках активна діяльність організації не завжди може бути пов’язаною з одержанням прибутку (наприклад, політична, благодійна діяльність).

2. Це форма доходу суб’єкта фінансово-господарської діяльності, що проінвестував свій капітал для отримання прибутку. Категорія прибутку взаємопов’язана з капіталу.

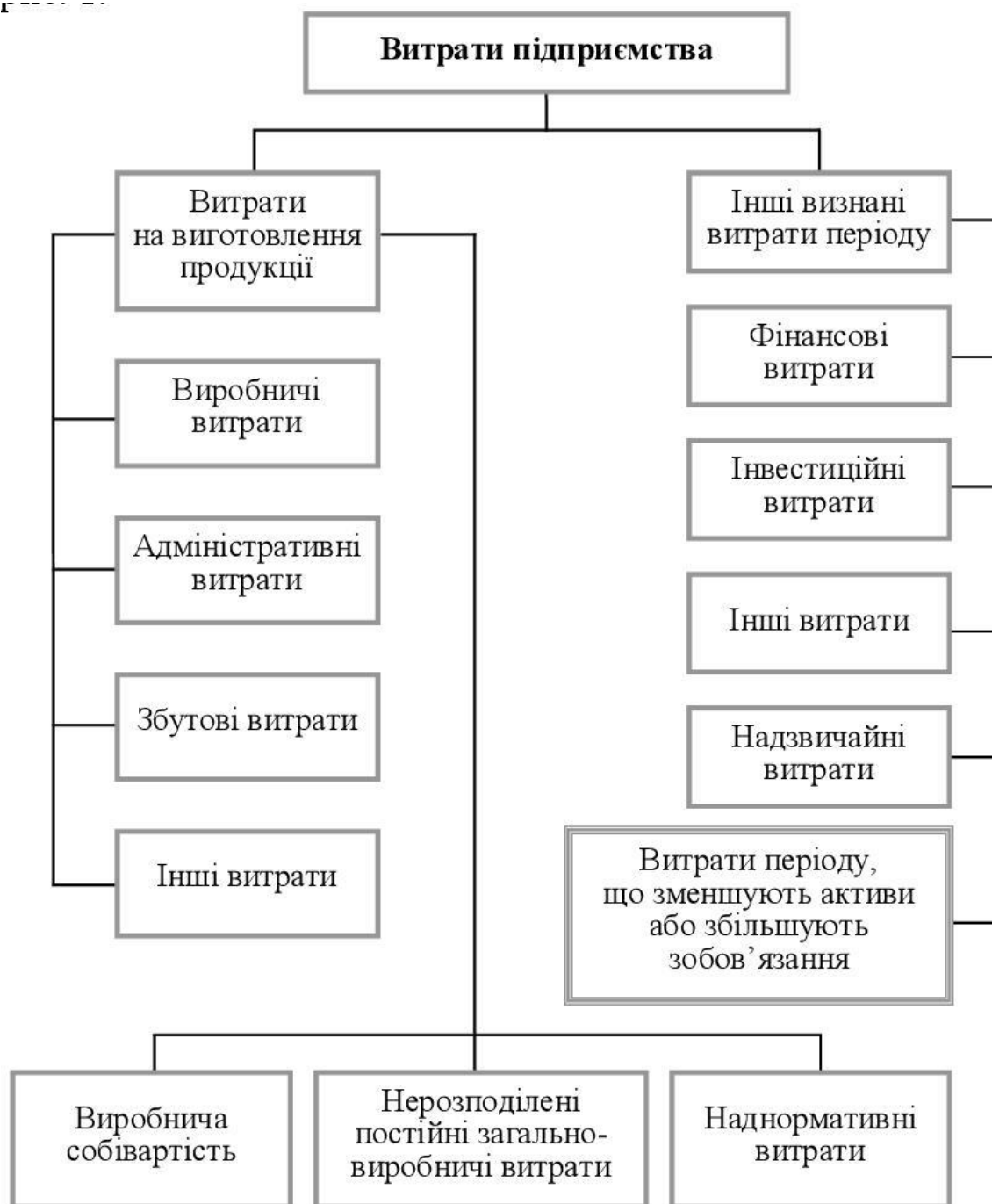

Рис. 1.2. Класифікація витрат

Джерело[12]

4. Охарактеризовує не весь прибуток, одержаний в процесі фінансово-господарської діяльності, а тільки частину доходу, що «звільнені» від понесених витрат на здійснення цієї діяльності.

5. Це вартісний показник, який виражений у грошовій формі. Така форма оцінки доходу пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку [17].

Отже, проаналізувавши всі розглянуті поняття, ми зробили висновки, що фінансовий результат – це результат діяльності суб'єктів господарювання, який розраховується як різниця між загальними доходами та відповідними витратами.

Для детального аналізу резервів формування фінансових результатів треба охарактеризувати методи для формування фінансових результатів (табл. 1.1.). Згідно міжнародних стандартів, відповідно методу «витрати-випуск» фінансовий результат визначається, як відношення витрат та доходів від реалізації продукції.

Таблиця 1.1.

Підходи щодо формування фінансових результатів

База підходу	Характеристика підходу
Міжнародні стандарти фінансової звітності	Щоб розрахувати фінансовий результат рекомендують використовувати метод «витрати-випуск». В практиці бухгалтерського обліку зарубіжних країн застосовують два варіанти даного методу: – передбачається визначати фінансовий результат звітного періоду як різницю між доходами від реалізації і витратами періоду; – фінансовий результат визначається як різницю вартості чистих активів на кінець та початок періоду з виключенням внесків капіталу і вилучень.
Національні стандарти України	Передбачається визначати фінансовий результат за двома системами в залежності від будови фінансового

	обліку: — передбачається зіставлення доходів із витратами, та вартістю розподілу адміністративних витрат, втрати на збут та інших операційних витрат; — фінансовий результат розраховується як різниця між доходами організації та витратами, що акумулюються у звіті про фінансові результати відповідно їхнім характером (за елементами).
--	---

Джерело: складено автором на основі [22]

У національній практиці методика розрахунку фінансових результатів для середніх і великих компаній запроваджено НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [22], для малих організацій фінансовий результат визначається згідно методики, наведеної НП(С)БО 25 «Скорочена фінансова звітність». (табл.1.2.)

З 23.07.19 р. набув чинності наказ Мінфіну від 31.05.19 р. № 226, яким були внесені зміни до П(С)БО 25 і деякі інші нормативні акти.

Таблиця 1.2.

Форми фінзвітності за НП(С)БО 25

Фінансова звітність малого підприємства Баланс форма № 1-м Звіт про фінансова результати форма № 2-м	Фінансова звітність мікропідприємства Баланс форма № 1-мс Звіт про фінансова результати форма № 2-мс
Використовують: — малі підприємства* (крім платників єдиного податку 3 групи); — представництва іноземних	Використовують — мікропідприємства; — підприємства — платники єдиного

Фінансова звітність малого підприємства	Фінансова звітність мікропідприємства
Баланс форма № 1-м	Баланс форма № 1-мс
Звіт про фінансові результати форма № 2-м	Звіт про фінансові результати форма № 2-мс
суб'єктів господарської діяльності	податку 3 групи; — непідприємницькі товариства (тобто неприбуткові організації)

Джерело: складено автором на основі [62]

Отже, формування фінансових результатів слід досліджувати як частку загальної системи управління, яка пов'язана з прийняттям стратегічних рішень для забезпечення необхідного їх розміру на рівні суб'єкта господарювання щоб досягати оперативних та тактичних цілей.

Розглянемо суть формування фінансового результату згідно НП(С)БО 1, розглянувши окремі статті форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»:

- валовий прибуток є різницею між чистим доходом від реалізації виробництва і собівартістю реалізованої продукції ;
- прибуток від операційної діяльності, розраховується як сума валового прибутку, іншого операційного доходу, адміністративних, витрат, витрат на збут та інших операційних витрат

[44].

Отже, можна зробити висновки, що фінансовий результат є досить складним та багатовимірним поняттям та категорією. Позитивний фінансовий результат - головна мета діяльності фірми на ринку та є одним з ключових показників, що вказує на ефективність діяльності компанії. Інформація щодо фінансового результату розміщується у фінансових звітах компанії та є загальнодоступною інформацією та основним джерелом інформації для потенційних інвесторів.

1.2. Нормативно-правові засади обліку результатів діяльності підприємства

Нормативно-правові засади регулювання, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні зазначені Законом України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [3], НП(с)БО, Планом рахунків бухгалтерського обліку.

Облік доходів здійснюється відповідно до П(С)БО 15 “Дохід”, який затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. Відповідно П(с)БО “Витрати”, який затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318.

Основні завдання організації обліку та контролю доходів господарської діяльності компанії:

- правильне визначення та достовірна оцінка доходів організації;
- правильне і повне документальне оформлення та своєчасне відображення в регістрах обліку доходів та результатів діяльності;
- контроль за правильним розрахунком фінансового результату від фінансово-господарської діяльності з метою оподаткування;
- своєчасне отримання достовірної інформації щодо фінансових результатів організації.

Застосування принципу нарахування та відповідності щодо розрахунку доходу як компоненту обліку здійснюється наступним чином (рис. 1.3).

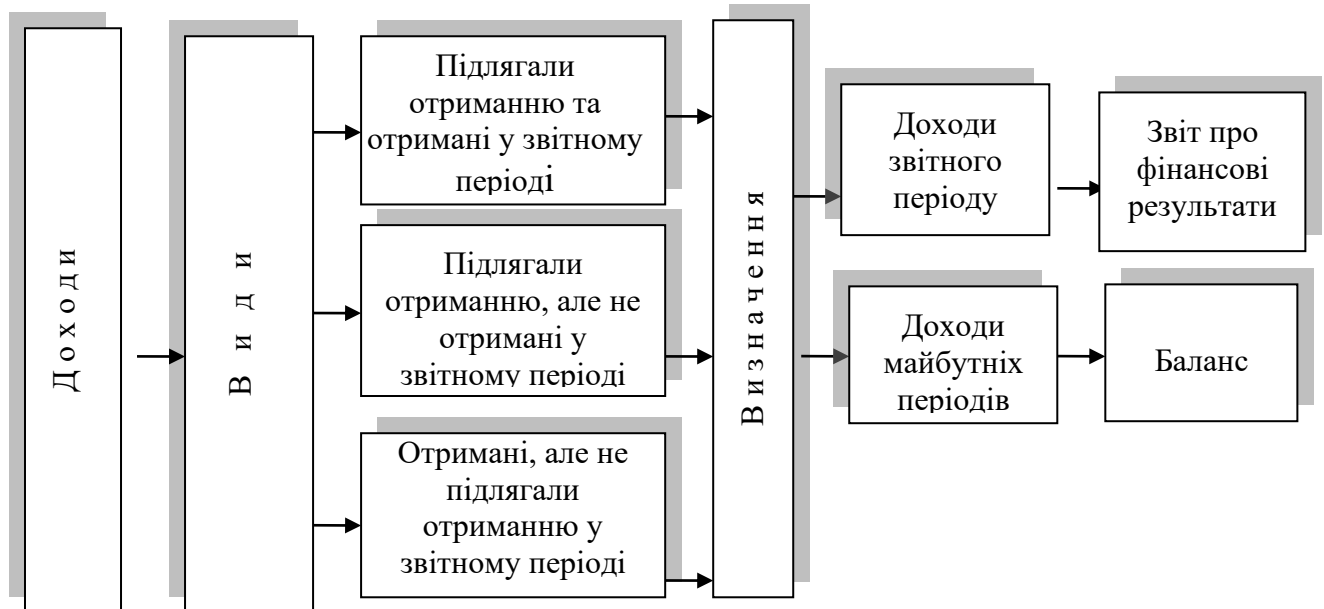

Рис. 1.3 Визнання доходу у фінансовому обліку за принципом нарахування

Джерело: складено автором на основі [66]

Для визначення моменту визнання доходу слід володіти економічним змістом господарської операції, за рахунок якої отримується дохід. Відповідно принципу превалювання дохід від продажу може визначатися як на дату відвантаження, так і до неї.

Не визнаються доходами згідно П(С)БО 15 “Дохід” наступні надходження:

- сума податку на додану вартість, акцизи, інші податки і обов'язкові платежі, які підлягають перерахуванню до бюджету;
- сума надходжень за договором комісії;
- сума попередньої оплати за товари;
- сума авансу в розрахунках оплати за товари;
- сума завдатку під заставу або в погашення кредиту;
- надходження, які належать іншим особам;
- надходження від первинного розміщення цінних паперів.

В обліку дохід зображається в сумі справедливої вартості отриманих активів або тих, що підлягають одержанню (див. рис. 1.4).

Сума доходу, що здійснюється в результаті фінансово-господарської операції, в загальному, визначається шляхом домовленості між фірмою та покупцем або користувачем активу.

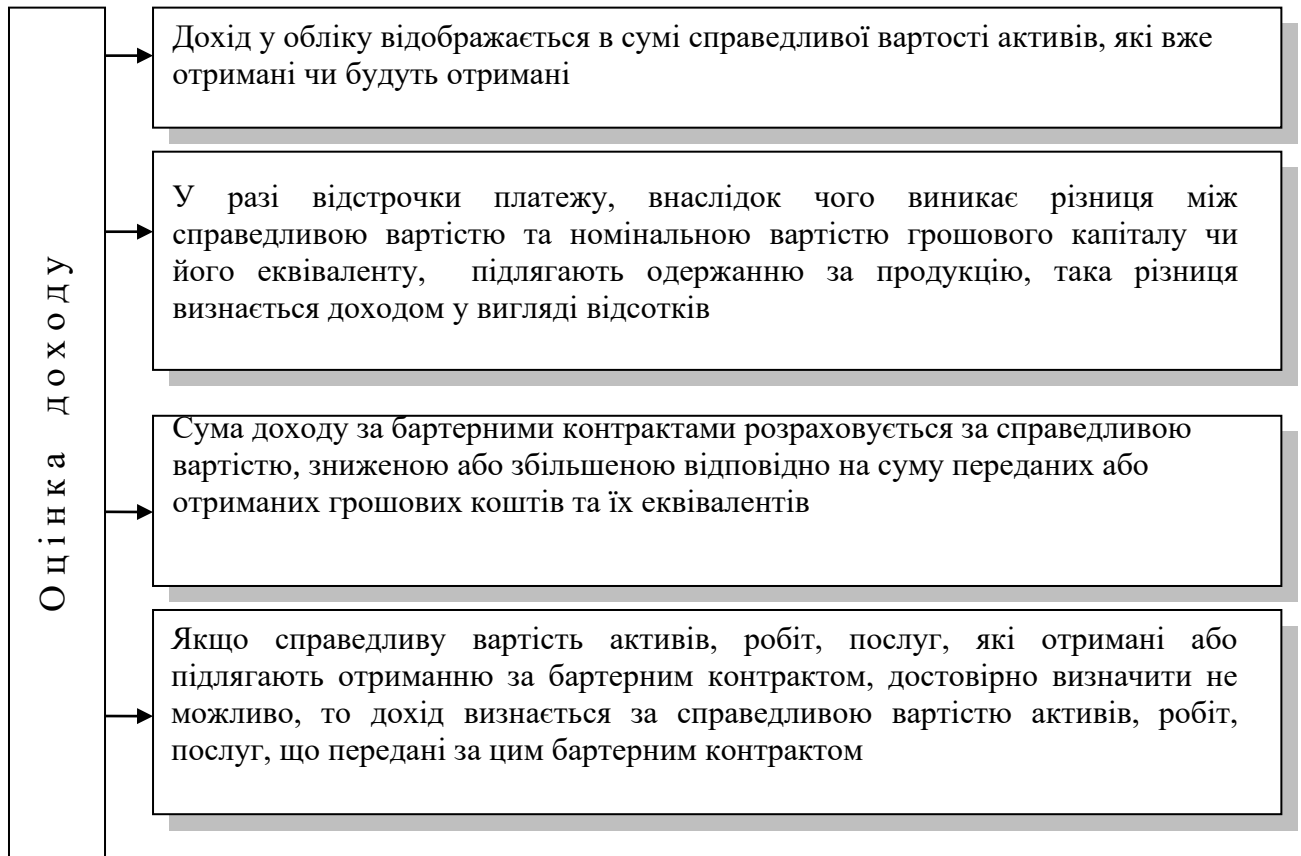

Рис. 1.4. Критерії оцінки доходу

Джерело: складено автором на основі [66]

Щоб чітко організувати облік доходів та результати господарської діяльності потрібно здійснити їх класифікацію.

З метою визнання доходу виділяють дохід від:

- реалізованої продукції, товарів, інших активів, які придбані для продажу ;
- надання послуг;
- застосування активів компанії іншими особами, від якого одержують відсотки, дивіденди, роялті.

Відповідно до видів діяльності доходи розрізняють від:

- звичайних видів діяльності;

- надзвичайних видів діяльності;
- позареаліційних видів діяльності;
- операційних видів діяльності.

Звичайна діяльність підприємства – це будь-яку діяльність компанії або операції, які забезпечують або виникають через здійснення такої діяльності.

Щодо доходів від надзвичайних подій, можемо зазначити, наприклад, що дохід від покриття витрат внаслідок стихійного лиха може розглядатись як надзвичайний для компаній, які їх одержало, та звичайними втратами для страхових організацій, які здійснюють страхування від таких випадків [35].

Особливості визнання різних видів доходу щодо реалізації продукції незалежно від форм власності визнаються в бухобліку і фінансовій звітності на підставі П(С)БО 15 “Дохід”.

Дохід від реалізації продукції визнається у разі наявності наступних умов (табл.1.3.).

Таблиця 1.3.

Класифікація доходів за видами діяльності

Вид діяльності	Доходи	
Звичайна надійність		
Операційна діяльність	Доходи від реалізації	Основна діяльність
		Доходи від реалізації продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг
	Інші операційні доходи	Інша діяльність
		Доходи від реалізації іноземної валюти, від реалізації інших необоротних активів, від операційної оренди активів, від оперативної курсової різниці, одержані штрафи, пені, неустойки
Фінансова діяльність	Доходи від участі в капіталі	Доходи від інвестицій в асоційовані або спільні підприємства, які обліковуються за методом участі в капіталі
	Фінансові доходи	Дивіденди, відсотки по кредитах отриманих, облігаціях випущених, фінансовій оренді, крім тих, що обліковуються за методом участі в капіталі
Інвестиційна діяльність	Інші доходи	Доходи від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових

		комплексів, списання необоротних активів, втрати від неопераційних курсових різниць
Надзвичайна діяльність		
	Доходи від надзвичайних подій	Відшкодування збитків від надзвичайних подій (платежі від страхових компаній) тощо

Джерело: складено автором на основі [35]

Отже, можемо зробити висновки, що методичні засади формування, та визначення у бухгалтерському обліку інформації щодо доходів та фінансових результатів діяльності, та порядок їх формування у фінансовій звітності визначається за П(С)БО 15 “Дохід”, норми яких поширюються на організації та інші юридичні особи незалежно від форм власності [27].

1.3. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств

Значний внесок у розробку методики оцінки фінансового результату національних компаній вклали провідні науковці, зокрема Б. Є. Грабовецький, Г. О. Крамаренко, Є. В. Мних, П. Я. Попович, І. Ф. Прокопенко, Г. Г. Кірейцев, Л. А. Лахтіонова, М. Г. Чумаченко, М. Д. Білик, Ю. С. Цал-Цалко, І. О. Бланк й ін.

Фінансові результати посідають основне місце в системі управління організацією. Фінансові результати є важливими та водночас дуже складною економічною та обліково-аналітичною категорією. Значення терміну «фінансовий результат» виражається в поняттях «прибуток» та «збиток», що є протилежними за значенням, але порядок їх формування однаковий. Застосування принципу нарахування та відповідності доходів і витрат передбачає формування фінансових результатів методом їх порівняння.

Звіт про фінансові результати є основним інформаційним джерелом при здійсненні аналітичної оцінки фінансових результатів організації поряд із даними оперативного, бухгалтерського й статистичного обліку. На 2020р. порядок формування фінансових результатів здійснюється згідно Національного положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». У формі № 2 з прийняттям НП(С)БО 1 відбулися помітні зміни у своїй структурі, у порівнянні зі звітом, який складали суб'єкти господарювання до 2012 р.

У рамках нашого дослідження проаналізуємо зміни, які відбулися в структурі Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід):

1. Розділ I «Фінансові результати», як і було раніше, містять інформацію про доходи, витрати та фінансові результати організації за звітний та попередній періоди. Види діяльності у першому розділі прокласифікували на операційну, фінансову та інвестиційну. На даний момент у фінансовому звіті виділяють наступні показники прибутку, як валовий, фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий результат до оподаткування й чистий фінансовий результат. Слід зауважити, що згідно до П(С)БО 3, що вже не є чинним, виділяли фінансові результати від звичайної діяльності, надзвичайні доходи та витрати, податок із надзвичайного прибутку. Поділ діяльності на звичайну та надзвичайну згідно з переходом до МСФЗ втратив свою актуальність.

Розділ II «Сукупний дохід», який з'явився з появою НП(С)БО 1, розкриває інформацію щодо змін у власному капіталі протягом звітного періоду, як наслідок фінансово-господарських операцій та інших подій. У даному розділі висвітлюється інформація про дооцінку необігових активів, фінансових інструментів. [33].

Розділ III «Елементи операційних витрат» та розділ IV «Розрахунок показників прибутковості акцій» залишаються без суттєвих змін.

Здійснений аналіз фінансових результатів діяльності компанії передбачає використання певної методики як сукупності правил, прийомів і методів розгляду та дослідження фінансової інформації.

Основні методи аналізу об'єкта дослідження – горизонтальний, вертикальний, трендовий, коефіцієнтний і факторний. Більшість економістів, проводячи аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства, звертають свою увагу на горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний фінансовий аналіз. Найменш в дослідженні використовують економіко-математичний та функціонально-вартісний прийоми [...].

Провівши аналіз наукової літератури ми зобразили основні підходи до економічного аналізу у табл. 1.4

Таблиця 1.4.

Основні підходи до економічного аналізу фінансових результатів

	Автор	Виділений напрям аналізу фінансових результатів
1	М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмер-жицька	1. Вертикальний і горизонтальний аналіз фінансових результатів підприємства; 2. Факторний аналіз прибутку; 3. Аналіз показників рентабельності; 4. Факторний аналіз показників рентабельності; 5. Система «директ-кост» як теоретична база аналізу витрат та оптимізації прибутку; 6. Аналіз резервів збільшення прибутку.
2	Ю. С. Цал-Цалко	1. Аналіз формування фінансових результатів; 2. Аналіз впливу факторів на фінансові результати; 3. Аналіз розподілу чистого прибутку.
3	Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна	1. Оцінка динаміки й структури показників прибутку; 2. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг); 3. Аналіз фінансових результатів від іншої реалізації фінансових укладень і позареалізаційної діяльності; 4. Оцінка динаміки показників рентабельності.

4	Б. М. Литвин, М. В. Стельмах	1. Оцінка динаміки й складу фінансових результатів; 2. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності; 3. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу виробництва та прибутку; 4. Аналіз рентабельності підприємства
5	Є. В. Мних	1. Оцінка рівня й динаміка показників прибутку операційної діяльності; 2. Факторний аналіз прибутку (збитку) операційної діяльності; 3. Аналіз використання прибутку; 4. Аналіз дивідендної політики; 5. Аналіз рентабельності; 6. Аналіз й оцінка виробничого та фінансового левериджу; 7. Аналіз доходів, витрат і фінансових результатів інвестиційної діяльності; 8. Аналіз доходів, витрат і фінансових результатів фінансової діяльності.

Джерело: складено автором на основі [35]

Доходи та витрати є економічними категоріями, рівень яких розраховує величину доходу та рентабельності компанії. Прибуток в деякій мірі може різнитися щодо реальної величини грошових потоків на величину не сплаченої дебіторської заборгованості, і т. ін. У зв'язку у фінансовій звітності буває збільшена величина прибутку, тому й оцінка рентабельності буде завищена, але підприємство при цьому відчуватиме гострий дефіцит грошових активів. І навпаки, результат прибутку може бути незначним, а фінансовий стан підприємства – досить стійким. Крім того, на практиці велика частина національних підприємств використовують моделі «оптимізації оподаткування», що приводить до невизначеності прибутку для заниження бази оподаткування. Тому економічний аналіз прибутку організації потрібно проводити у взаємозв'язку для оцінки грошових потоків організації.

Суб'єкти господарювання, що є заінтересованими у віддачі від застосування ресурсів та вкладеного капіталу, проводять аналіз не тільки абсолютної ефективності діяльності організації, а й відносної. Для цього

співставляють одержаний ефект з понесеними втратами, тобто визначають показники рентабельності.

Отже, провівши дослідження методики аналізу фінансових результатів діяльності організацій, можна зробити висновки, що кожен економіст має своє бачення послідовності здійснення оцінки об'єкта дослідження. Зазначим, що аналіз фінансових результатів це не тільки аналіз прибутку або аналіз чистого грошового потоку. Кожен з досліджуваних показників містить інформацію про фінансовий стан організації в певному розрізі.

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПІДПРИЄМСТВА ПРО ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ (на прикладі ПП «Левеня»)

2.1. Облік фінансових результатів на підприємстві

Фінансовим результатом діяльності будь-якого підприємства є прибуток або збиток. Фінансовий результат це приріст (чи зниження) власного капіталу організації, який сформувався під час підприємницької діяльності за певний період. Прибуток є сумою, на яку доходи перебільшують пов'язані з ними втрати [44]. Збитки є перевищення витрат над доходами, для одержання яких здійснені дані витрати [76].

Розрахунок фінансових результатів полягає в визначенні чистого прибутку чи збитку за звітній період. Для цього в обліку застосовують послідовність зіставлення доходів та витрат. Облік фінансових результатів нами проводився на прикладі приватного підприємства «Левеня».

Приватне підприємство «Левеня» створено одноосібно власником для отримання прибутку від господарської діяльності, яка не заборонена чинним законодавством.

Основними напрямками та предметом діяльності підприємства є:

Основний:

32.40 Виробництво ігор та іграшок

Інші:

- 47.65 Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах
- 47.78 Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах

- 47.91 Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу інтернет
 - 47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами
- ПП «Левеня» є одним з провідних компаній даної галузі.

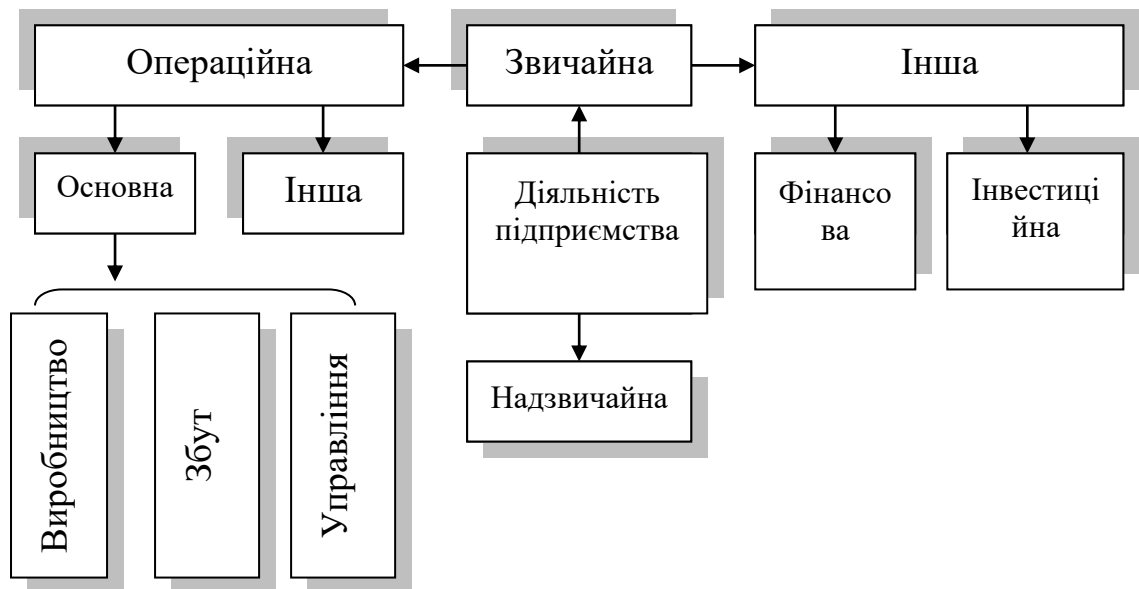

Рис.2.1. Класифікація діяльності ПП «Левеня»

Джерело: складено автором на основі [45]

Доходи виникають внаслідок операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. (рис.2.1)

Фінансова діяльність ПП «Левеня» (рис.2.1) спрямована на вирішення наступних завдань:

- фінансово забезпечувати поточну виробничо-господарську діяльність;
- виконувати фінансові зобов'язання перед суб'єктами господарювання, банками;
- мобілізувати фінансові ресурси в обсягу, які потрібні щодо фінансування виробничого та соціального розвитку;
- контролювати за ефективним, цільовим розподілом щодо використання фінансових ресурсів.

Критерії визнання доходу, визначаються в П(С)БО 15 “Дохід”, який застосовується окремо щодо кожної операції.

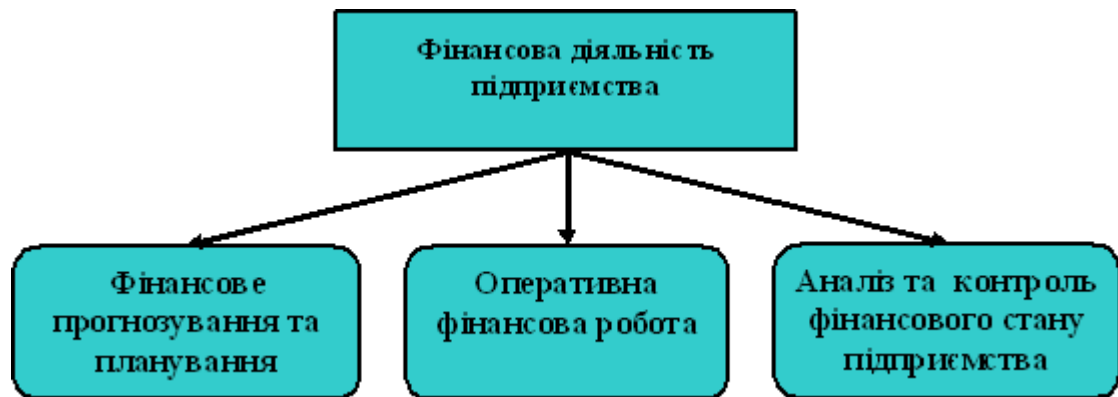

Рис.2.1. Фінансова діяльність ПП «Левеня»

Джерело: складено автором на основі [45]

Облік доходів на ПП «Левеня» відображають на рахунках класу 7 “Доходи і результати діяльності”. За кредитом субрахунків 7 класу відображаються доходи від реалізації продукції, товарів і послуг всю суму відпускну вартості (тобто з урахування ПДВ). Суму непрямих податків, яка входить до собівартості товарів, робіт, послуг, відображають за дебетом даних субрахунків.

Наступним етапом є закриття субрахунків 7 класу, тобто від суми доходів віднімають ПДВ і акцизний збір відносять в кредит рахунку 79. За дебетом даного рахунку списують собівартість реалізованої продукції та всі інші витрати операційної діяльності. Порівнюючи дебетові і кредитові обороти можна визначити фінансові результати: якщо кредитовий обіг вищий – утворюється прибуток, якщо дебетовий відповідно- збиток.

Останнім етапом є закриття субрахунку 791 через списання наступними бухгалтерськими проводками: прибуток: Дт 791 “Результат операційної діяльності” – Кт 441 “Прибуток нерозподілений”; збиток: Дт 442 “Непокріті збитки” – Кт 791 “Результат операційної діяльності”.

Облік доходів від реалізації потрібно враховувати відповідні субрахунків, які зазначені на рис. 2.2.

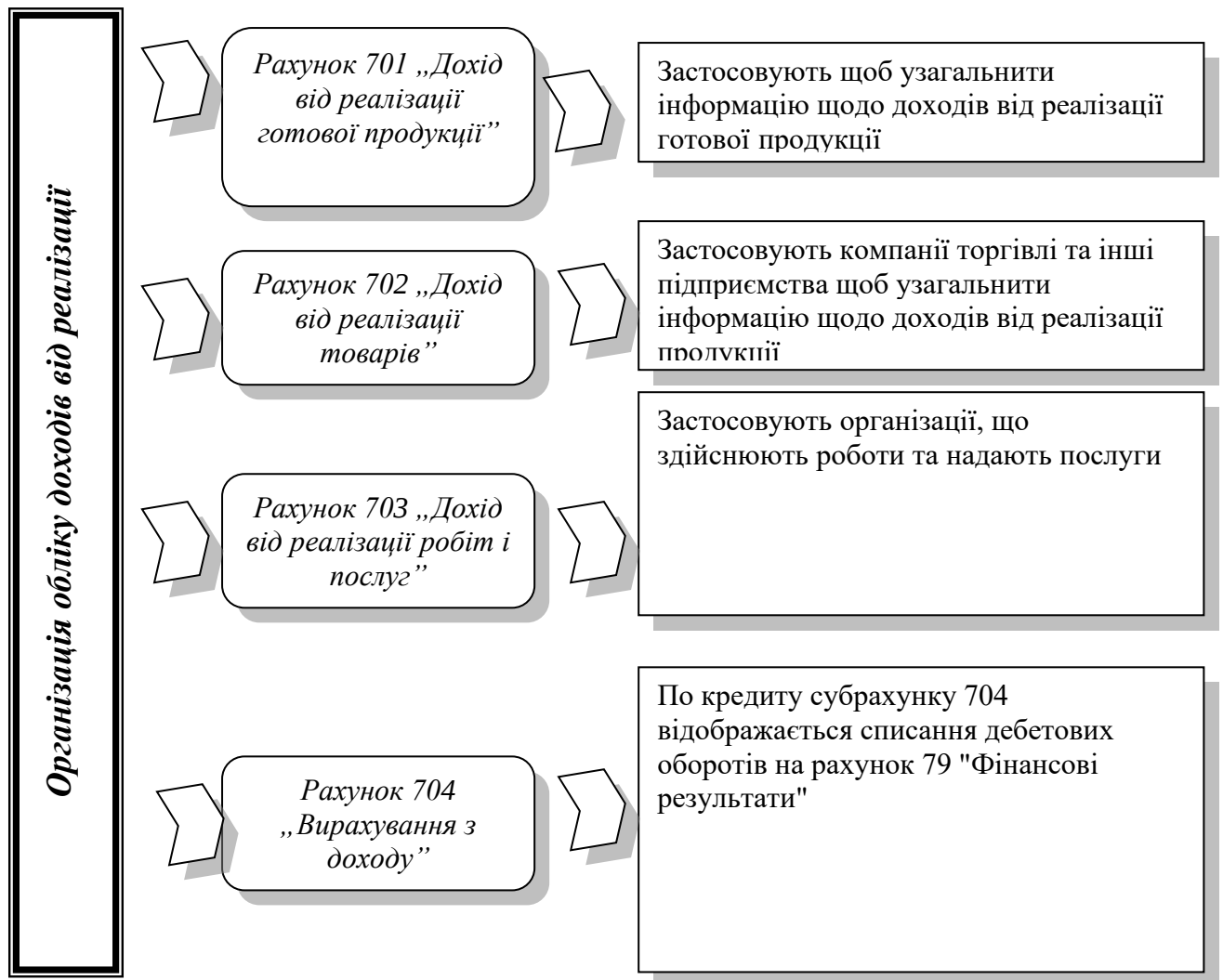

Рис.2.2 Організація синтетичного обліку доходів від реалізації ПП

«Левеня»

Джерело: складено автором на основі [55]

До операційних доходів також входять всі доходи, що не пов'язані з реалізацією продукції:

- доходи від реалізації іноземної валюти;
- доходи від операційної оренди активів;
- доходи від відшкодування раніше списаних активів;

Аналітичний облік доходів від участі в капіталі здійснюється згідно кожного об'єкту інвестування та іншими характеристиками, які визначені компанією.

Аналітичний облік фінансових доходів здійснюється згідно об'єктів інвестування. Первинні документи для бухгалтерського обліку інших фінансових доходів та занесення на фінансові результати є розрахунками та довідками бухгалтерії.

Інвестиційна діяльність підприємства - це послідовна, цілеспрямована діяльність, яка полягає у капіталізації об'єкта власності, використання інвестиційних ресурсів, регулювання процесу інвестування.

Основна мета інвестиційної діяльності — забезпечити впровадження інвестиційної стратегії організації. До даних доходів належать:

- дохід від реалізації фінансових інвестицій, необігових активів, майнових комплексів;
- доходи від безоплатних активів;
- інші доходи від звичайної діяльності.

Облік доходів, що здійснюється в процесі звичайної діяльності, проте не пов'язаний з операційною та фінансовою діяльностями підприємства, ведуться на рахунку 74 "Інші доходи"

Чистий дохід від реалізації продукції розраховується методом відрахування з доходу від реалізації продукції податку на додану вартість, акцизного збору, інших зборів та знижок тощо [17]. Різницю, яка утворюється між чистими доходами і собівартістю реалізованої продукції називають валовим прибутком.

Фінансовий результат від операційної діяльності розраховується як сума валового прибутку, іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат.

Фінансовий результат від звичайної діяльності розраховується як різниця між прибутком до оподаткування та сумою податку з прибутку. Загальний фінансовий результат визначається як різниця різних видів доходів та витрат

компанії за певний період. Загальна інформація щодо фінансових результатів організації проводиться на рахунку 79 “Фінансові результати”

Облік фінансових результатів потрібно проводити з врахуванням субрахунків, які зазначені на рис. 2.3.

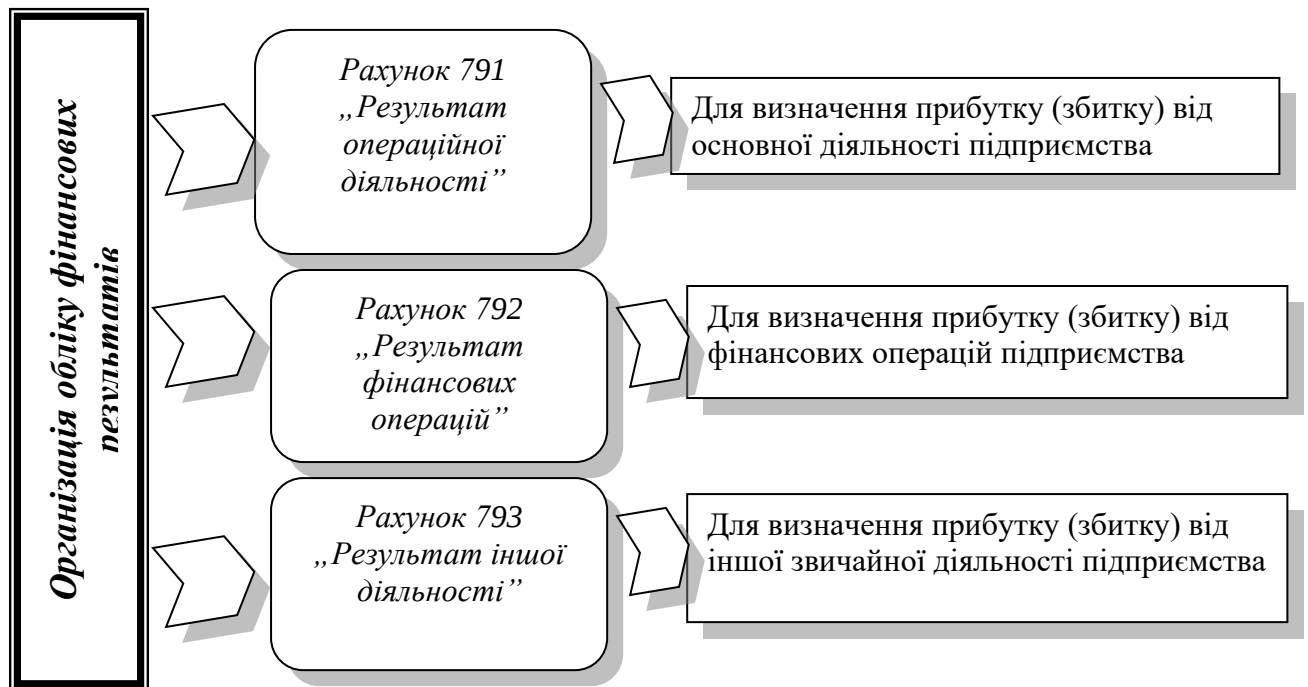

Рис. 2.3 Організація синтетичного обліку фінансових результатів діяльності ПП «Левеня»

Джерело: складено автором на основі [55]

Отже, остаточний фінансовий результат фінансово-господарської діяльності ведеться на рахунку 79 “Фінансові результати” методом підрахунку і порівняння усіх прибутків і збитків за певний період. Фінансово-господарські операції на даному рахунку відображають за кумулятивним принципом.

2.2. Економічний аналіз та оцінка показників результатів діяльності ПП «Левеня»

Завершальним етапом фінансово-господарської діяльності ПП «Левеня» є прибуток. Він складає різницю між сукупними доходами та сукупними витратами звітного періоду.

Сума прибутку залежить від постачальницької, збутової, інвестиційної, фінансової та ін. діяльностей організації.

Мета економічного аналізу фінансових результатів визначити достовірність, повне висвітлення та якість їх одержання, оцінка динаміки абсолютних та відносних значень, ступінь та частка впливу деяких факторів на зміну прибутку та рентабельності, виявлення та оцінка можливих резервів їх зростання.

Основними завданнями аналізу фінансових результатів є:

- аналіз прогнозування досягнення фінансових результатів;
- аналіз показників динаміки прибутку та рентабельності;
- визначення деяких факторів впливу на формування прибутку та рентабельності;
- виявлення резерву щодо зростання фінансово-господарських результатів діяльності організації та обґрунтування заходів для їхньої мобільності;
- аналіз розподілу та застосування прибутку [32].

Джерела інформації про аналіз фінансових результатів є фінансова звітність ПП «Левеня» ф. 1 “Баланс (Звіт про фінансовий стан)” (Додаток Б), ф. 2 “Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)” (Додаток В).

Аналіз показників прибутку ПП «Левеня» наведено в таблиці 2.1.

Аналіз структури прибутку ПП «Левеня» (вертикальний аналіз) дасть можливість розрахувати, що основна частина доходу становить дохід від виробничої діяльності. В 2017 р. була 1341,0 тис. грн., в 2018р.– 2478,0 тис.

грн., а в 2019 р. – 3217,0 тис. грн. Дані, які вказані в табл.3.1 дають змогу відстежити ріст доходу від реалізації продукції протязі досліджуваного періоду.

Прибуток від операційної діяльності також збільшився на 269,5 відсотки порівняно з 2017 р., та на 33,2 відсотки порівняно з 2018 р.

Таблиця 2.1

Аналіз показників прибутку ПП «Левеня», тис. грн.

Найменування показників	За 2017р.	За 2018 р.	За 2019 р.	Відхилення (+, -)			
				від даних 2017р		від даних 2018р.	
				сума, тис. грн.	У %	сума, тис. грн.	У %
1. Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1341	2478	3217	1871	240	739	129.8
2. Валовий прибуток	150	416	550	401	368.5	134	132.3
3.Фінансовий результат (прибуток) від операційної діяльності	40	44	75	35	189.7	31	172.1

Джерело: складено автором на основі [27]

Окрім доходу від реалізації продукції, в нашому випадку м'яких іграшок та ігор приватне підприємство має також дохід від операційної діяльності.

Аналіз структури доходів ПП «Левеня» зображено у таблиці 2.2.

Згідно даних таблиці 3.2 найбільш вагомим показником діяльності ПП «Левеня» протягом досліджуваного періоду є дохід від реалізації продукції. Обсяг доходу збільшився в 2019 р. в порівнянні з 2017 р. на 1876,0 тис. грн., а з 2018 р. на 1137,0 тис. грн..

Таблиця 2.2

Аналіз структури доходів ПП «Левеня», тис. грн.

Показник	За 2017 рік		За 2018 рік		За 2019 рік	
	сума	Питома вага, %	сума	Питома вага, %	сума	Питома вага, %
Дохід (виручка) від реалізації продукції	1341	100	2478	100	3217	100
Операційні доходи	—	—	—	—	—	—
Дохід від участі в капіталі	—	—	—	—	—	—
Інші фінансові доходи	—	—	—	—	—	—
Інші доходи від звичайної діяльності	—	—	—	—	—	—
Надзвичайні доходи	—	—	—	—	—	—
Усього доходів	1341	100	2478	100	3217	100

Джерело: складено автором на основі [27]

Дані таблиці 2.3 вказують, що приватне підприємство «Левеня» на протязі досліджуваного періоду одержує дохід від реалізації продукції, це відбувається внаслідок даної зростання прибутку ПП «Левеня» по всіх його розділах.

Таблиця 2.3

Аналіз прибутку ПП «Левеня», тис. грн.

Показник	За 2017 р.	За 2018р.	За 2019 р.	Відхилення (+,-) від даних	
				2019-2017р.	2019-2018р.
1. Прибуток від реалізації продукції (валовий дохід)	0	0	0	0	0
2. Прибуток від операційної діяльності	40	44	75	36	31
3. Прибуток від звичайної діяльності	0	0	0	0	0
4. Усього прибутку до оподаткування	40	44	75	36	31

					39
5. Податок на прибуток	16	26	14	-2	-12
6. Усього прибутку від звичайної діяльності (ряд. 4 - ряд. 5)	25	19	62	37	43
7. Прибуток від надзвичайних подій	—	—	—	—	—
8. Податки на прибуток від надзвичайних подій	—	—	—	—	—
9. Чистий прибуток	25	19	62	37	43

Джерело: складено автором на основі [27]

Найважливішою умовою зростання прибутку від реалізації продукції є зростання обсягу випуску продукції [47].

Згідно даних таблиці 2.5 прибуток ПП «Левеня» збільшився порівняно з 2017 р. на 401,0 тис. грн., та на 135,0 тис. грн. – з 2018 р.

Таблиця 2.5

Динаміка реалізації продукції і прибутку ПП «Левеня»

Найменування показника	2017 р.	2018 р.	2019 р	Відхилення (+,-)	
				від даних 2017 р.	від даних 2018 р.
1. Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), без ПДВ, тис. грн.	1341	2478	3217	1876	739
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	1192	2063	2668	1476	1476
3. Результат (тис. грн.)	150	416	550	400	134
+ прибуток;					
- збиток;					

Джерело: складено автором на основі [27]

На прибуток від реалізації продукції, робіт та послуг можуть впливати зміни у структурі й асортименті продукції. Це здійснюється перш за все тому, що рентабельність різних видів послуг різна.

Щоб визначити розмір чистого прибутку організації потрібно прибуток, який залишився у організації, знизити на суму виплат неподаткового характеру.

Слідуючим етапом аналізу розподілу та застосування чистого прибутку компанії є аналіз формування системи фондів, резервів та спрямування його на інші потреби.

Фінансовий результат від операційної діяльності узагальнює результати основної та інших видів діяльності. На розмір прибутку від реалізації товару можуть впливати [28]:

- обсяг реалізації;
- структура реалізації продукції;
- собівартість реалізованої продукції;
- ціна на продукцію.

Резерви щодо збільшення прибутку можливі за рахунок:

- зростання обсягу випуску продукції;
- зменшення витрат на виробництво і реалізацію продукції;
- економії та раціонального застосування грошових ресурсів на оплату праці персоналу;
- впровадження досягнень науково-технічного прогресу, завдяки чому зростає продуктивність праці.

Після проведеного аналізу пошуку резервів зростання прибутку результати узагальнюються. На протязі пошуку резервів прибутку звітного року можуть з'являтися короткострокові резерви.

Використання вище перелічених резервів можливе за допомогою розроблення системи оперативних заходів.

2.3. Обліково–аналітичне забезпечення формування Звіту про фінансові результати

Точність обліку та контроль ведення в кожній організації забезпечується наказом про облікову політику, який містить розділи про облік доходів та результатів діяльності на рис. 2.3

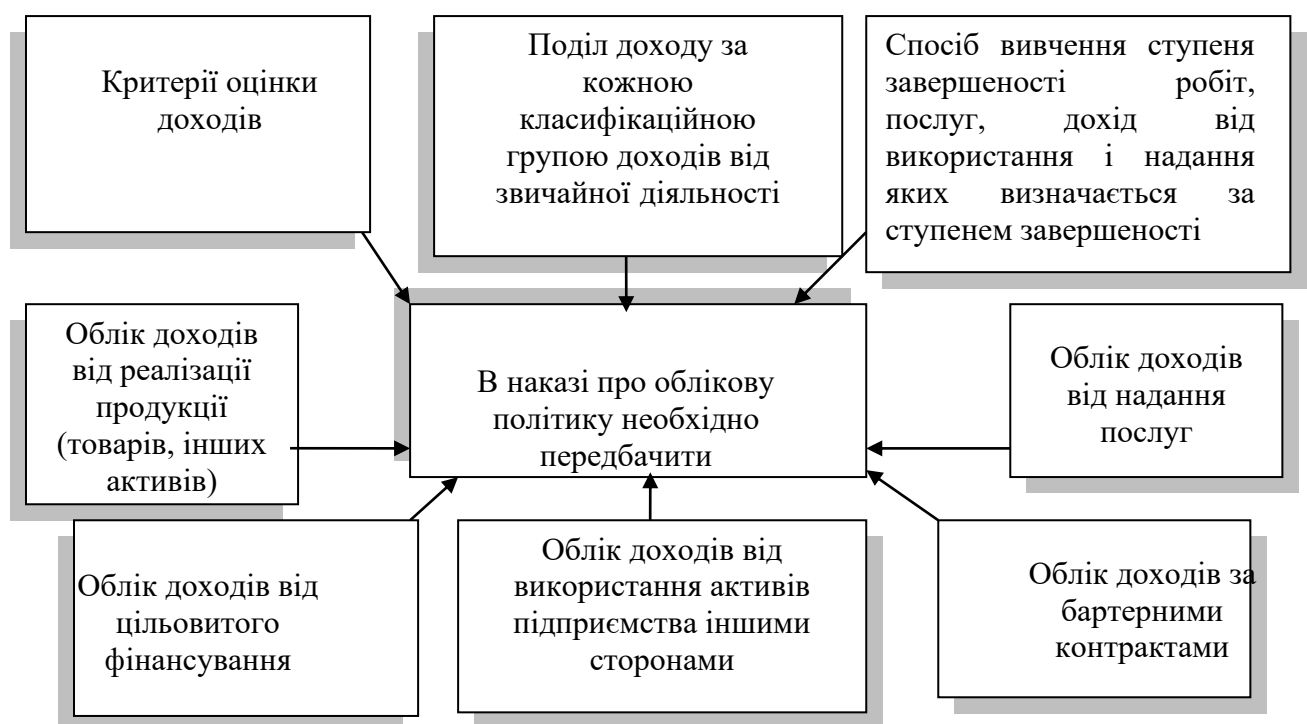

Рис. 2.3. Основні положення з обліку доходів і результатів діяльності, що наводяться в наказі про облікову політику ПП «Левеня»

Джерело: складено автором на основі [29]

Мета складання фінансової звітності – це надання суб’єктам господарської звітності повної, правдивої та неупередженої інформації щодо фінансового стану, результат діяльності та рух коштів організації щодо прийняття стратегічних управлінських рішень [35].

Звітним періодом для формування фінансової звітності є календарний рік. Баланс компанії складається на кінець останнього дня звітного періоду. Проміжна звітність формується завдяки підсумку з початку звітного періоду.

Фінансова звітність, перш за все, має бути достовірною. Інформація, тільки в тому випадку, є достовірною, якщо в ній не міститься помилки та перекручення, що здатні впливати на рішення суб'єктів-користувачів звітності.

Фінансові результати господарської діяльності організації згідно звітнього періоду зазначається у Звіті про фінансові результати, який формується відповідно НП(с)БО 1. Даним Положенням визначаються зміст та форма Звіту про фінансові результати та основні вимоги щодо формування його статей. Для малих підприємств передбачається спрощена форма Звіту про фінансові результати.

Інструкція по веденню рахунків бухгалтерського обліку вказує списання доходів і витрат фірми на рахунок 79 "Фінансові результати" один раз в кінці року або щомісячно.(табл.2.6.)

Таблиця 2.6.

Кореспонденція рахунку 79 "Фінансові результати"

за дебетом з кредитом рахунків:		за кредитом з дебетом рахунків:	
"Виробництво"	23	"Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44
"Готова продукція"	26	"Доходи від реалізації"	70
"Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	44	"Інший операційний дохід"	71
"Доходи від реалізації"	70	"Дохід від участі в капіталі"	72
"Матеріальні витрати"	80	"Інші фінансові доходи"	73
"Витрати на оплату праці"	81	"Інші доходи"	74
"Відрахування на соціальні заходи"	82	"Податок на прибуток"	98
"Амортизація"	83		

"Інші операційні витрати"	84		
"Інші затрати"	85		
"Собівартість реалізації"	90		
"Адміністративні витрати"	92		
"Витрати на збут"	93		
"Інші витрати операційної діяльності"	94		
"Фінансові витрати"	95		
"Втрати від участі в капіталі"	96		
"Інші витрати"	97		
"Податок на прибуток"	98		

Джерело: складено автором на основі [71]

Дохід розраховується після зростання активу або зниження зобов'язань, які зумовлюють збільшення власного капіталу, за умовами що оцінка доходу буде достовірно розрахована [65].

Не визнаються доходами наступні надходження, які надійшли від інших осіб:

- податок на додану вартість, акцизи та інші податки та обов'язкові платежі, які перераховуються до бюджету і позабюджетних фондів.
- надходження згідно договору комісії, агентськими та іншими аналогічними договорами на користь комітента, принципала тощо.
- попередня оплата продукції .
- аванс в рахунок оплати продукції .
- податок: під заставу.
- надходження, що належать іншим особам.

Дохід від реалізації продукції розраховується внаслідок наявності таких умов:

- покупець передав ризики і вигоди, які пов'язані з правом власності на продукцію;

- організація не проводить подальше управління та не контролює реалізацію продукції ;
- може бути достовірно визначена [49].

Визначений дохід від реалізації продукції не міняється на суму зв'язаної з ним сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Сума даної заборгованості визначається втратами компанії відповідно П(с)БО 10 “Дебіторська заборгованість”.

Єдине джерело інформації щодо складання Звіту про фінансові результати фінансово-господарської діяльності є синтетичний та аналітичний облік доходів організації.

Згідно до приведених вище мотивів витрати компанії на придбання продукції, на їх доставку та доведення до придатного для реалізації стану щомісячно відображаються на дебеті рахунку 902 “Собівартість реалізованих товарів”. [34].

Базові засади витрат організації згідно положень бухгалтерського обліку установлені П (с) БО 16 “Витрати”. Витрати формуються в бухгалтерському обліку разом із зниженням активів чи зростанням зобов'язань.

Якщо актив забезпечує отримання економічних вигод напротязі кількох звітних періодів, то витрати визначаються методом систематичного розподілу його вартості .

Витратами не визнаються наступні платежі:

- аванс оплата запасів, робіт, послуг.
- погашення одержаних зобов'язань.
- інші зменшення активів або збільшення зобов'язань, що не відповідають ознакам, які вказані в п. 6 ПСБО 16.
- витрати, які відображаються зменшенням власного капіталу відповідно до П (с) БО

Доходи та витрати, що підлягають критеріям, які викладені вище, наводять у Звіті про фінансові результати для того, щоб визначити чистий прибуток чи збиток звітного періоду.

Отже, до фінансово-результатних розхунків заносять рахунки для обліку доходів та витрат фінансово-господарської діяльності організації та рахунок 79 “Фінансові результати”. Коли компанія прийняла раціональний порядок відображення фінансових результатів на рахунку 79 заключним записом на списання сальдо доходів та витрат підсумком за звітний рік, то протягом року фінансові результати діяльності організації будуть визначатися оперативно у Звіті про фінансові результати.

III. УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ І АУДИТУ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Фінансові результати в системі обліково-аналітичного забезпечення підприємства

Реформа щодо формування показників фінансової звітності визначила нові шляхи та вимоги щодо повного та якісного обліково-аналітичного забезпечення процесу управління діяльністю суб'єктів господарювання. Сьогодні облік і аналіз не задовільняє користувачів інформації. Облік основним чином орієнтується на складання фінансової та податкової звітності, інформація в яких, в більшості випадків є недоступна для суб'єктів господарської діяльності. Майже відсутні дані щодо оперативної оцінки діяльності та оптимізації рішень.

Дослідженню проблем організації й методології обліку та аналізу фінансових результатів значну увагу приділили у своїх працях провідні вітчизняні й зарубіжні вчені-економісти: М.Т. Білуха, Ф.Ф. Бутинець, М.Ф. Ван Бреда, С.Ф. Голов, К. Друрі, В.П. Завгородній, Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний, та інші.

Внаслідок відсутності загального підходу до побудови обліково-аналітичної системи дані проблеми досліджуються окремо для обліку, та для аналізу. Положення бухгалтерського обліку повинні забезпечувати прозорість у методиці формування доходів, що вносяться в облікові регістри та у фінансову звітність відповідно до нормативно-правової бази, що дасть можливість комплексно оцінити діяльність організації та визначати резерви підвищення діяльності підприємства.

У зв'язку з переходом до ринкової економіки відбуваються якісні зміни в системі економічних відносин, зміни процесу управління виробництвом, набули розвитку інноваційні процеси, підприємства формують стратегічні цілі. У відповідності з цим формуються задачі, що вимагають формування обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю, адекватно новим умовам.

Провівши аналіз наукових джерел ми можемо стверджувати, що більшість дослідників виділяють фінансову звітність як головне та достовірне джерело інформації щодо стратегічного управління і чомусь ігнорують дані первинного бухгалтерського обліку щодо руху товарних і грошових потоків. Проте, слід зазначити, що у фінансовій звітності вводяться тільки залишок фінансових ресурсів на кінець певного періоду.

Стратегія підприємства повинна бути націлена на зростання конкурентоспроможності продукції; запобігати банкрутству та фінансовим втратам; збільшувати обсяги виробництва та реалізації продукції; підвищувати рентабельність капіталу. Щоб вирішити дані завдання потрібно суттєво покращити планування та прогноз господарсько-фінансової діяльності, вдосконалити методику аналізу, щоб виявляти негативні фактори та пошуки резервів для їх ліквідації.

Сьогодні у системі обліково-аналітичного забезпечення є певні заперечення. Розглянемо більш детально, проблемні питання стосовно формування фінансових результатів організацій. Оскільки тільки правдиві та достовірні дані можуть допомогти у прийнятті правильного рішення.

Методологічні засади в системі обліку інформації щодо доходів компаній усіх форм власності формує П(С)БО 15 “Дохід”. Норми даного Положення підлягають доходам, які виникли у результаті таких операцій:

- реалізація продукції (товарів);
- надання послуг;
- цільове фінансування;
- використання активів іншими сторонами, що призводить до утворення доходу у вигляді відсотків, роялті, дивідендів організації [56].

Отже, можемо зазначити, що існують певні невизначеності щодо визнання доходів.

Не завжди компанія може виконувати умови, які зазначені у П(С)БО 15. Таким чином, компанія кожного разу, спираючись на особливості здійснених операцій має самостійно обрати метод введення доходу та окреслити коли і в якому обсягу визначається дохід щодо реалізації продукції у звітному періоді. Дані умови мають бути визначені в обліковій політиці організації.

Тому відображення доходу здійснюється тільки за умови впевненості у реалізації товарів та послуг . У практиці існують різні варіанти, що стають підґрунтям маніпуляції фінансових результатів. Це підтверджує проф. С.Ф. Голова: Аналіз нововведень щодо реформи бухгалтерського обліку компаній України говорить про відсутність взаєморозуміння їх авторами категорій, як “доходи”, “реалізація доходів” ..., і теж щодо недостатнього уявлення основної вади зарубіжного досвіду облікової діяльності та аудиту – не виправдовують очікувань [57].

Використовують три методи визначення фінансових результатів. Одним із них є метод “витрати - випуск”, який базується на моделі В. Леонтьєва. Другий метод визначається на формулі балансу: актив дорівнює сумі власного капіталу та зобов’язання. Третій метод спирається на зміні вартості чистих активів на початку та кінці звітного періоду. Щоб розрахувати фінансовий результат згідно кожного методу передбачають деякі моделі у планах рахунків, що, пов’язані із структурою фінансових звітів.

Коли зіставивши фінансові результати, обчислені за кожним з трьох методів на одній і тій ж компанії за певний звітний період, то результати рахунків можуть дещо відрізнятися.

Перший метод, згідно якого фінансовий результат розраховується методом зняття з вартості активів власного капіталу та зобов’язання, технічно можна зобразити як різницю суму залишку активних та пасивних рахунків. Даний метод можливий тому, що операційні рахунки (тобто рахунки доходів та рахунки витрат) закриваються на дату заповнення балансу та залишків не мають. При тому, формування фінансового результату, який обчислений за

першим і третім методами, дасть змогу перевірити правильність обліку. В тому випадку, коли результати двох розрахунків співпадають, тоді прибуток розраховано правильно.

Дана ситуація створена як і економічними причинами, так і внутрішніми проблемами системи бухгалтерського обліку.

Реформування економіки України, на жаль відбувається не так швидко та якісно, як хотілося. Потрібно відзначити, що в зарубіжній практиці стандарти бухобліку створюються як узагальнені досягнення практики.

3.2. Проблеми визначення і розрахунку показників фінансових результатів у звітності підприємства

Проблема щодо визначення та формування фінансових результатів та відображення даних у Звіті про фінансові результати відбулися шляхом реалізації П(С)БО 17 “Податок на прибуток” та встановлення нових підходів до введення деяких показників Звіту для достовірного розрахунку чистого прибутку компанії. Методика розподілу податкової різниці вказує на розподіл на поточні та довгострокові.

Поточна податкова різниця може виникати, як наслідок застосування різних методик оцінки вибуття запасів у податковому та бухгалтерському обліку.

Довгострокова податкова різниця може виникати внаслідок диференціації операцій із нарахуванням амортизації необігових активів, визначені витрати на їх покращення.

Наведена податкова різниця обліковується та відображається у звітності окремо, щоб інформувати зацікавлених суб’єктів господарської діяльності.

Дану інформацію надає підприємство, акції яких перебувають у вільному продажі на ринку цінних паперів.

Між податковим і фінансовим обліком існують розбіжності, податок на прибуток в Україні регулює П(С)БО 17 “Податок на прибуток” та Податковий кодекс України. Даним стандартом потрібно визначати і встановлювати порядок обліку відтермінованих податкових активів, відтермінованих податкових зобов’язань, тимчасової різниці, які підлягає вирахуванню, певної різниці, яка має бути оподаткована.

Досить значні розбіжності, які існують між податковим і обліковим законодавством для витрат щодо покращення основних засобів та інших матеріальних необігових активів. Коли в бухгалтерському обліку витрати на покращення основних засобів складаються із витрат на інновація, модифікацію, добудову, реконструкцію та призводять до зростання майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об’єкта (п. 14 П(С)БО 7), тоді в податковому обліку в дані витрати враховують витрати на проведення поточного ремонту та обслуговування об’єктів, які здійснюють щодо підтримки об’єкта в робочому стані.

В податковій і обліковій політиці податкового методу використовують нарахування суми амортизації буде різна в бухгалтерському та податковому обліку, тому що різні об’єкти нарахування амортизації. Дані розбіжності застосовують груповий метод нарахування амортизації для основних засобів груп 2, 3 і 4 [68].

Перераховані відмінності в податковому та бухгалтерському обліку не є тимчасові, а постійні. Для відображення даних відмінностей у бухгалтерському обліку використовують рахунки 17 “Відстрочені податкові активи” і 54 “Відстрочені податкові зобов’язання”, обіги за якими впливають на баланс валюти в сторону зростання. Дана інформація разом з іншими статтями баланс, такими як податкові зобов’язання і податковий кредит (дані субрахунків 643 і 644), які відображують у розділі II активу Балансу в складі статті “Інші оборотні активи” і в пасиві розділу III у складі статті “Інші поточні

зобов'язання" не дає дійсного уявлення про фінансовий стан підприємства на дату балансу [69].

Завдяки запровадженню субрахунку 79.5 «Фінансовий результат звітного періоду» та внесенню деяких змін до регістрів бухгалтерської інформації щодо фінансових результатів в бухгалтерську повинна стати більш правдивою та повною, що має позитивно вплинути і на інформаційне забезпечення при формуванні форми № 2 «Звіт про фінансові результати».

Одержану інформацію підприємство може використовувати для аналізу внутрішньої фінансово-господарської діяльності елементів діяльності організації, спираючись на облікову політику, яка затверджена на підприємстві, визначення податку на прибуток та оперативного формування фінансової звітності.

Досить важливо чітко виокремити доходи та витрати компанії, що матимуть прямий вплив на величину фінансових результатів компанії, зокрема на величину податку, що необхідно оплатити компанії та чистого прибутку.

В організації досить важливе місце посідає порядок визначення фінансових результатів, що мають певні відмінності в кожній країні:

1) метод порівняння доходів і витрат згідно якого прибуток чи збиток визначається методом різниці доходу витрат за звітний період.

2) метод порівняння капіталу, який розраховується як різниця вартості власного капіталу на кінець року та вартості на початку періоду [6].

Розрахунок чистого прибутку, в більшості країн розраховується згідно наступних концепцій:

1) Синтетична концепція. Доходи та витрати відображаються в міру проведення фінансово-господарських операцій при чому дотримується класифікація за видами діяльності при постійних порівняннях.

2) Семантична концепція. Полягає в дослідженні спроможності застосування показника прибутку для аналізу ефективності діяльності компанії з допомогою певних фінансових коефіцієнтів.

3) Прагматична концепція. Концепція враховує, що показник прибутку є необхідним елементом процесу прогнозування грошових потоків, окупності капіталу і оцінки ризику інвестицій [8].

Досить багато вчених займалися дослідження основних напрямів здійснення аналізу фінансових результатів, тому шляхом узагальнення існуючих підходів, можна виділити наступні напрями:

- 1) оцінка структури, динаміки і рівня доходів і витрат організації;
- 2) аналіз фінансових результатів діяльності організації напротязі декількох років;
- 3) аналіз показників рентабельності компанії та проведення факторного аналізу.

Важливе місце в аналізі фінансово-господарської діяльності організації займає розрахунок показників рентабельності, що можна поділити на наступні групи:

- 1) аналіз рентабельності активів і капіталу;
- 2) аналіз рентабельності продажів;
- 3) аналіз рентабельності грошових потоків.

Провівши аналіз ПП «Левеня» , слід зазначити, що облікова політика повинна бути націлена на достовірне формування суми активів, зобов'язань та власного капіталу методом вилучення статей у міру змоги.

Списання витрат з податку на прибуток знижуватиме фінансові результати певного періоду, за результатами якого формується чистий прибуток організації: Д-т 79 “Фінансові результати” К-т 98 “Податок на прибуток”.

Слід враховувати, що податкові різниці визначаються з застосуванням норм чинного податкового законодавства, тому дані різниці не є тимчасовими і, крім того, не відповідають міжнародним принципам їх формування.

Проведені дослідження щодо об'єкта податкування податку на прибуток на державному рівні в порівнянні з іншими державами вказують щодо суттєвих відмінностей в даних записках: платник податку на момент складання бухгалтерської податкової звітності витрачає вдвічі більше часу, аніж у тих

країнах, де за базу визначення об'єкта оподаткування приймають дані бухгалтерського обліку, що приводить до зростання собівартості продукції та негативно впливають на стан економіки в цілому. [59].

Запропоновані нами зміни щодо складання Звіту про фінансові результати дадуть можливість більш точно дослідити сучасне податкове законодавство для податкування прибутку організації із П(С)БО 17 “Податок на прибуток” та ефективніше відображати фінансовий стан організації на звітну дату в Балансі (Звіт про фінансовий стан) на підприємствах.

3.3. Напрями оптимізації обліку та аналізу фінансових результатів

Відповідно до структури методики аналізу більш детально проаналізуємо процес формування та обліку фінансових результатів діяльності організації, тому що в умовах ринкової економіки це є найбільше завдання аудиторської перевірки. Дане дослідження дасть можливість одержати загальну інформацію щодо фінансового становища та розробляти комплекс рекомендацій та пропозицій для поліпшення господарської діяльності, досягнутої на момент перевірки, а також по підвищенню ефективності фінансової політики та тривалу перспективу.

Одним з основних завдань аудитора при аналізі фінансових результатів діяльності ПП «Левеня» та пов'язані з ними операції з обліку доходів та витрат є оцінкою надійності системи внутрішнього контролю. Аудитор має впевнитися в тому, що наступні цілі:

- господарські операції стосовно обліку доходів і витрат відбуваються згідно вказівки керівництва як в цілому, так і в певних випадках;
- господарські операції, стосовно обліку доходів і витрат, зображаються в бухгалтерському обліку у вірних сумах, на відповідних рахунках бухгалтерського обліку, в той період часу, коли були здійснені, згідно облікової політики;

- відповідність облікових щодо обліку доходів, витратів та фінансових результатів в регістрах обліку, Головній книзі та фінансовій звітності.

При цьому слід мати на увазі, що система бухгалтерського обліку господарюючого суб'єкта може вважатися ефективною, якщо в ході фіксації господарських операцій дотримуються наступні вимоги:

операції в обліку зафіксовані в правильних сумах;

- операції правильно та у відповідності до діючих нормативних положень та облікової політики відображені на рахунках бухгалтерського обліку;
- зафіксовано всі деталі операцій, які мають суттєве значення для обліку і звітності.

Нами запропоновано ПП «Левеня» вводити систему внутрішнього контролю. Перед здійсненням аудиту слід протестувати її щодо ефективності, визначати ступінь довіри та виявляти слабкі місця в ній. Згідно результатів тестування слабких місць потрібно визначати обсяг вибірки, процент відхилення та аудиторський ризик. Коли внутрішній контроль доходів та витрат організації діє ефективно, масштаб перевірки можливо суттєво зменшити. При цьому потрібно використати тести внутрішнього контролю доходів та витрат, що розроблені вченими та сертифікованими економістами.

Здійснюючи перевірку щодо правильності обліку витрат та доходів діяльності організації, аудитору потрібно розглянути їх у вигляді форм звітності, де вони відображені. Це означає, що при перевірці балансу аудитор має звернути увагу на такі статті, як незавершене виробництва, готова продукція і товари у частині віднесених товарно-транспортних витрат, витрати і доходи майбутніх періодів, а при звірці звіту щодо фінансових результатів – на усі статті витрат та доходів, а особливо на собівартість реалізації продукції.

Оскільки основним продуктом діяльності організації може бути готова продукція, товари, роботи або послуги створюється потреба щодо глибокої деталізації процедури звірки доходів та витрат організації. Як зазначає закордонна практика, при здійсненні аудиторської перевірки використовують другий підхід, а саме, перевірка виробничих циклів організації (цикл закупівлі, цикл отримання доходу тощо). За можливості потрібно використовувати і його. Проте, ми запропонували інший варіант, який зображений на рис.3.1.)

**Рис. 3.1. Загальна схема аудиторської перевірки даних фінансової звітності
ПП «Левеня»**

Джерело: складено автором на основі [88]

Беручи цю схему за основу і конкретизуючи її щодо особливостей обліку доходів і витрат діяльності організації, ми розробили наступний порядок проведення аудиторської перевірки:

перший рівень:

- перевірка відповідності показників фінансової звітності для повного відображення доходів та витрат діяльності організації за допомогою аналітичних методів;
- аналітичне дослідження доходів та витрат компанії з допомогою методик економічного аналізу для визначення динаміки для оцінки можливих відхилень;
- другий рівень:
- тестування синтетичного обліку доходів та витрат за допомогою зустрічної звірки оборотів в Головній книзі та регістрах обліку (Журнали 5 (5A),

третій рівень:

- зіставлення відповідності синтетичного та аналітичного обліку доходів та витрат організації за допомогою зустрічної перевірки, перевірки доцільності бухгалтерських записів;
- перевірка відповідності складу витрат та доходів компанії вимогам П(С)БО 15 “Дохід” та П(С)БО 16 “Витрати”, дотримання критеріїв їх використання;
- перевірка вірності формування собівартості реалізованої продукції та розподілу виробничих витрат на основі аналітичних розрахунків та зустрічних перевірок;

четвертий рівень:

- перевірка законності здійснення господарських операцій, реальність їх існування (наявність договорів та документального забезпечення);
- за допомогою зустрічної перевірки перевірити відповідні первинні документи, що підтверджують потік формування доходів та витрат організації, правильність їх оформлення.

Враховуючи, що розроблення напрямків вдосконалення формування в бухгалтерському обліку фінансових результатів ґрунтовного осмислення, нами впроваджені пропозиції та сформовані етапи з дотримання певної послідовності.

По-перше, сформуємо порядок формування в бухгалтерському обліку фінансового результату.

План рахунків бухгалтерського обліку вказує, що для узгодження інформації про доходи від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг, доходи від страхової діяльності застосовується рахунок 70 “Доходи від реалізації”, згідно якого у розрізі субрахунків вказують:

- 701 “Дохід від реалізації готової продукції”,
- 702 “Дохід від реалізації товарів”,
- 703 “Дохід від реалізації робіт і послуг”,
- 704 “Вирахування з доходу”,
- 705 “Перестрахування”.

Разом з щомісячним закриттям на кредит субрахунку 791 “Результат операційної діяльності” рахунок 70 щоб визначити різницю між виручкою та собівартістю реалізованої готової продукції, товарів, робіт і послуг на дебет субрахунку 791 закривають рахунок 90 “Собівартість реалізації”, на якому формують собівартість реалізованої готової продукції, товарів, робіт та послуг та в розрізі субрахунків:

901 “Собівартість реалізованої готової продукції”,

902 “Собівартість реалізованих товарів”,

903 “Собівартість реалізованих робіт і послуг”,

904 “Страхові виплати”.

По-друге, з’ясували, наскільки доцільно є збереження у складі рахунку 94 “Інші витрати операційної діяльності” субрахунків 946 “Втрати від знецінення запасів” та 947 “Нестачі і втрати від псування цінностей”.

По-третє, слід розібратися із самим поняттям операційної діяльності.

Досвід аналізу діяльності будь-якого підприємства вказує на те, що бажаним результатом їхньої діяльності є прибуток. Алгоритм проведення аналізу фінансових результатів представлено в табл.3. 1.

Таблиця 1.3.

Алгоритм проведення аналізу фінансових результатів ПП „Левеня”

Економічний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства
1) структурно-динамічний аналіз фінансових результатів за видами діяльності;
2) проведення факторного аналізу валового прибутку (збитку);
3) структурно-динамічний аналіз операційних витрат;
4) структурно-динамічний аналіз доходів;
5) оцінка коефіцієнтів росту доходів, витрат, активів, зобов’язань, власного капіталу в динаміці;
6) аналіз показників рентабельності;
7) інтегральний аналіз.

Джерело: складено автором на основі [88]

З табл.1.3 видно, що на першому етапі проводиться аналіз структури та динаміку фінансових результатів за видами діяльності підприємства: операційною, інвестиційною та фінансовою. Якщо компанія за результатами звітного періоду має збиток, слід дослідити структуру витрат за економічними елементами.

Другим етапом є здійснення факторного аналізу валового прибутку чи збитку. На даному етапі важливо вивчити зміни валового прибутку, що залежить від взаємоспівставлення ціни, обсягу продажів та собівартості реалізованої продукції. Слід врахувати, що валовий прибуток згідно свого визначення покликаний покрити витрати, які зв'язані з основним управлінням компанії та реалізацією готової продукції.

Слідуючим кроком є аналіз операційних витрат згідно економічних елементів. Негативно на господарську діяльність організації є випереджальні темпи зростання адміністративних витрат, витрат на збут.

Наступний етап – це аналіз фінансових результатів, який вбачає проведення структурно-динамічного аналізу. Основа для проведення даного етапу аналізу є - Звіт про фінансові результати.

Теж потрібно виконувати аналіз зміни коефіцієнтів - ріст доходів, витрат, активів, зобов'язань, власного капіталу в динаміці. Під час аналізу потрібно вивчати динаміку показників рентабельності та проводити їх порівняльний аналіз відповідно їх рівня по галузі та порівнювати показниками конкурентами.

Досить важливою ознакою ефективної діяльності організації є зіставлення характеристик рентабельності його активів і власного капіталу. Залучаючи позиковий капітал, менеджмент компанії підвищує ефективність використання власних коштів власників компанії. аналізу, можна визначити залежність рентабельності

Запропонований алгоритм проведення аналізу фінансових результатів доцільно здійснювати і для нашого підприємства, незалежно від їх галузевої належності та нескладний в застосуванні. Як відомо, обсяг фінансового

результату формує спроможність розвитку організації (збільшення виробництва, оновлення його основних фондів, запровадження нових інноваційних технологій і т.д.) та створює запас фінансової стійкості, що дозволить організації оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юктурі, то питання зниження собівартості є досить актуальним в сьогоденні.

ВИСНОВКИ

Фінансово-господарська діяльність неможлива без грошового потоку, здійснюючись у витратах ресурсів та одержання доходів, розподілу та використання. У цьому напрямі визначаються джерела коштів, форми фінансування, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами, персоналом підприємства. Відносини в рамках грошового обігу визначається, як фінансова діяльність підприємства. Витратами являються зменшення економічних вигод, що призводить до зменшення власного капіталу. Підсумок фінансово-господарської діяльності підприємства відстежується у фінансових результатах – прибутку або збитку.

З погляду економістів дохід визначається як віддача від особливого виду людського ресурсу – підприємницьких здібностей. Дохід, що отримує організація, є основою для оподаткування, а податок на прибуток – одним з джерел поповнення бюджету. Від прибутковості вітчизняних підприємств залежить розмір Державного бюджету України. Якщо підприємство отримує дохід це є свідчення того, що керівник вдало здійснює фінансово-господарську діяльність підприємства .

Термін “дохід” значить отримання вигоди впродовж звітного терміну в процесі фінансово-господарської діяльності організації. Коли дохід сприяє збільшення власного капіталу, то його називають прибутком, а коли зменшенню – збитком –В.І. Нечитайла [25].

Методичні засади формування інформації про доходи організації та у фінансовій звітності визначає П(с)БО 15 “Дохід”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99р. № 290, із змінами, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013р. № 627. [11]

Фінансові результати відображають кількісні й якісні чинники господарської діяльності організації. На формування прибутку впливають макро- та мікроекономічні чинники

Детально проаналізуємо характеристики формування фінансових результатів:

1. Це своєрідна форма доходу суб'єкта фінансово-господарської діяльності. Проте вона є недостатньою, оскільки у деяких випадках активна діяльність організації не завжди може бути пов'язаною з одержанням прибутку (наприклад, політична, благодійна діяльність).

2. Це форма доходу суб'єкта фінансово-господарської діяльності, що проінвестував свій капітал для отримання прибутку. Категорія прибутку взаємопов'язана з капіталу.

4. Охарактеризовує не весь прибуток, одержаний в процесі фінансово-господарської діяльності, а тільки частину доходу, що «звільнені» від понесених витрат на здійснення цієї діяльності.

5. Це вартісний показник, який виражений у грошовій формі. Така форма оцінки доходу пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку [17].

Отже, проаналізувавши всі розглянуті поняття, ми зробили висновки, що фінансовий результат – це результат діяльності суб'єктів господарювання, який розраховується як різниця між загальними доходами та відповідними витратами.

Фінансовим результатом господарської діяльності підприємства є прибуток або збиток. Фінансовий результат це приріст (чи зменшення) власного капіталу організації, який утворився в процесі підприємницької діяльності за звітний період. Прибуток є сумою, на яку доходи перебільшують пов'язані з ними втрати [44]. Збитки є перевищення витрат над доходами, для одержання яких здійснені дані витрати [76].

Розрахунок фінансових результатів полягають в обчисленні чистого прибутку (збитку) за звітній період. Для цього в бухгалтерському обліку передбачене послідовне зіставлення доходів та витрат. Облік фінансових результатів нами проводиться на прикладі приватного підприємства «Левеня».

Приватне підприємство «Левеня» створено одноосібно власником для отримання прибутку від господарської діяльності, яка не заборонена чинним законодавством.

Основними напрямками та предметом діяльності підприємства є:

Основний:

32.40 Виробництво ігор та іграшок

Інші:

- 47.65 Роздрібна торгівля іграми та іграшками в спеціалізованих магазинах
- 47.78 Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах
- 47.91 Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу інтернет
- 47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами

ПП «Левеня» є одним з провідних компаній даної галузі.

Фінансова діяльність ПП «Левеня» (рис.2.1) спрямована на вирішення наступних завдань:

- фінансово забезпечувати поточну виробничо-господарську діяльність;
- виконувати фінансові зобов'язання перед суб'єктами господарювання, банками;
- мобілізувати фінансові ресурси в обсягу, які потрібні щодо фінансування виробничого та соціального розвитку;
- контролювати за ефективним, цільовим розподілом щодо використання фінансових ресурсів.

Критерії визнання доходу, визначаються в П(С)БО 15 “Дохід”, який застосовується окремо щодо кожної операції.

Джерела інформації про аналіз фінансових результатів є фінансова звітність ПП «Левеня» ф. 1 “Баланс (Звіт про фінансовий стан)” (Додаток Б), ф. 2 “Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)” (Додаток В).

Аналіз показників прибутку ПП «Левеня» наведено в таблиці 2.1.

Аналіз структури прибутку ПП «Левеня» (вертикальний аналіз) дасть можливість розрахувати, що основна частина доходу становить дохід від виробничої діяльності. В 2017 р. була 1341,0 тис. грн., в 2018р.– 2478,0 тис. грн., а в 2019 р. – 3217,0 тис. грн. Дані, які вказані в табл.3.1 дають змогу відстежити ріст доходу від реалізації продукції напротязі досліджуваного періоду.

Прибуток від операційної діяльності також збільшився на 269,5 відсотки порівняно з 2017 р., та на 33,2 відсотки порівняно з 2018 р.

Окрім доходу від реалізації продукції, в нашому випадку м'яких іграшок та ігор приватне підприємство має також дохід від операційної діяльності.

Аналіз структури доходів ПП «Левеня» зображено у таблиці 2.2.

Згідно даних таблиці 3.2 найбільш вагомим показником діяльності ПП «Левеня» протягом досліджуваного періоду є дохід від реалізації продукції. Обсяг доходу збільшився в 2019 р. в порівнянні з 2017 р. на 1876,0 тис. грн., а з 2018 р. на 1137,0 тис. грн..

Досить важливою ознакою ефективної діяльності організації є зіставлення характеристик рентабельності його активів і власного капіталу. Залучаючи позиковий капітал, менеджмент компанії підвищує ефективність використання власних коштів власників компанії. аналізу, можна визначити залежність рентабельності

Запропонований алгоритм проведення аналізу фінансових результатів доцільно здійснювати і для нашого підприємства, незалежно від їх галузевої належності та нескладний в застосуванні. Як відомо, обсяг фінансового результату формує спроможність розвитку організації (збільшення виробництва, оновлення його основних фондів, запровадження нових інноваційних технологій і т.д.) та створює запас фінансової стійкості, що дозволить організації оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юктурі, то питання зниження собівартості є досить актуальним в сьогоденні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алачева Т.І. Інформаційне забезпечення обґрунтування управлінських рішень в умовах маркетингової орієнтації підприємств: [Дис канд. екон. наук: 08.06.02.] / Т.І.Алачева – К., 2002. – 174с.
2. Аудит і аудиторська діяльність / Л.С. Шатковська, В.М. Жук, В.К. Савчук та ін.] – [За ред. Л.С. Шатковської – К.: Урожай, 2004. – 255с.
3. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: [Підручник.] / М.Т.Білуха – К., 2004. – 690с.
4. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: [Підручник.] / М.Т.Білуха – К.: Вища школа, 2005. – 271с.
5. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту: [Пер. з англ.] / Є. Брігхем – Київ.: Молодь, 2006. – 1000с.
6. Буряк П.Ю. Фінансово-економічний аналіз: [Підручник] / П.Ю.Буряк – К.: ВД Професіонал, 2007р. – 528 с.
7. Бутинець Ф.Ф. Аудит: стан і тенденції розвитку в Україні та світі: [Монографія] / Ф.Ф.Бутинець, Н.М.Малюга, Н.І.Петренко – Житомир: ЖДТУ, 2003. – 564 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів / Ф.Ф.Бутинець – [3-тє вид., доп. і перероб.] – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 512с.
9. Бутинець Ф.Ф. та ін. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: [Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”.] / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – [2-е вид., перероб. та доп.] – Житомир: ПП “Рута”, 2006. – 544 с.
10. Бутинець Організація бухгалтер-ського обліку: [Підручник для студентів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” вищих навчальних закладів.] / Ф.Ф.Бутинець, О.П.Войналович, І.Л.Томашевська; За редакцією д.е.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця. – [4-е вид., доп. і перероб.] – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 528 с.

11. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків, стандарти і кореспонденція рахунків, звітність: [Навчальний посібник і для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”] / Бутинець Ф.Ф., Малюга Н.М.; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – [3-є вид. перероб. і доп.] – Житомир: ПП “Рута”, 2006. – 512 с.

12. Бутинець Т.А., Бухгалтерський облік: [Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050201 “Менеджмент організацій” та 7.050107 “Економіка підприємств”.] / Т.А. Бутинець, Л.В.Чижевська, С.Л. Береза – За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2004. – 672 с.

13. Бутинець Т.А. Бухгалтерський облік: [Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050201 “Менеджмент організацій” та 7.050107 “Економіка підприємств”.] / Т.А. Бутинець, Л.В.Чижевська, С.Л. Береза; За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2004. – 672 с.

14. Бухгалтерський фінансовий облік. Конспект лекцій: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”] / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – [2-ге вид. доп. і перероб.] – Житомир: ЖІТІ, 2005. – 320 с.

15. Бухгалтерський словник. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 224с.

16. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні / За ред. С.Ф.Голова. – Дніпропетровськ: ТОВ “Баланс-Клуб”, 2005. – 536с.

17. Бухгалтерський фінансовий облік: [Підручник для студ. вищих навч. закл.] / Ф.Ф. Бутинець, О.С. Бородкін, А.М. Герасимович, Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний; під ред. Ф.Ф. Бутинця. – [8-е вид.] – Житомир: ПП “Рута”, 2008. – 756с.

18. Винсент Дж. Лав. Пособия Эрнст энд Янг. Как понимать и использовать финансовую отчетность: [Пер. с англ. с дополнениями] – М.: Джон Уайли энд Санз, 2006. – 352с.

19. Волков И.М., Проектный анализ: [Учебник для вузов.] / И.М.Волков, М.В. Грачева– М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2008. – 423с.

20. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами / С.Ф. Голов, В.М. Костюченко – К.: Екаунтінг, 2004. – 384с.
21. Голов С. Трансформация отчетности украинских предприятий в соответствии с международными стандартами учета / С.Ф. Голов – Бухгалтерский учет и аудит. 2009. № 2 – с.17–24, № 3 – С.6–16.
22. Грачова Р. Від принципів до стандартів / Р.Грачова – Галицькі контракти. 2006. –№ 20. – С.23–25.
23. Грачова Р. (Доходи, витрати і фінансові результати), нова бухгалтерія / Р.Грачова 2006р., Додаток до тижневика Дт-Кт.
24. Економічний аналіз: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”.] / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 680 с.
25. Ефименко В. Международный опыт и усовершенствование системы бухгалтерского учета и отчетности / В.Ефименко, С.Зубилевич // Бухгалтерский учет и аудит. 2009. – № 6. – С.13-15.
26. Ефимова О.В. Как анализировать финансовое положение предприятия: [Практическое пособие] / О.В.Ефимова – М.: АО “Бизнес-школа Интел-Синтез”, 2009. – 120с.
27. Завгородний В.П. Бухгалтерский учет, контроль и аудит в условиях рынка / В.П.Завгородний, В.Я.Савченко – К.: Фирма “ДИ-КСИ”, 2003. – 832с.
28. Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу / В.П.Завгородній, В.В. Сопко. – К.: КНЕУ, 2006. – 258с.
29. Звітність підприємства: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”] / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця та Н.А.Остап’юк. – Житомир: ЖДТУ, 2005. – 428 с.
30. Зубілевич С.Я., Основи аудиту. Міжнародний інститут менеджменту / С.Я.Зубілевич, С.Ф.Голов – К.: Ділова Україна, 2008. – 374с.
31. Зубілевич С. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: наскільки далеко від положень та близько до стандартів? / С.Я. Зубілевич – Бухгалтерський облік і аудит. 2010. – №7–8. – С.10–27.

32. Каныгин С. Концептуальная основа подготовки финансовых отчетов / С.Каныгин // Баланс. 2009. – № 10. – С.51–54.
33. Ковалев А.И. Анализ финансового состояния предприятия / А.И.Ковалев, В.П.Привалов – М.: Центр экономики и маркетинга, 2007. – 192с.
34. Ковалев В.В. Стандартизация бухгалтерского учета: международный аспект / В.В.Ковалев – Бухгалтерский учет. 2010. – № 11. – С.25–27.
35. Количественные методы финансового анализа / Под ред. С.Дж.Брауна и М.П. Крицмена: [Пер. с англ.] – М.: Инфра-М, 2007. – 336с.
36. Коцупатрий М. Організація, складання, затвердження і подання річної бухгалтерської звітності / М.Коцупатрий – Світ бухгалтерського обліку. – 2005. – №1. – С.20–32.
37. Кузьминская О. Анализ безубыточности предприятия / О.Кузьминская – Бухгалтерский учет и аудит. 2008. – № 4. – С.10–12.
38. Кузьмінський А. М., Теорія бухгалтерського обліку: [Підруч. для студ. вузів, що навч. за спец. “Облік і аудит”] / А.М. Кузьмінський, Ю.А.Кузьмінський – К.: Редакція газети “Все про бухгалтерський облік”, 2004. – 287с.
39. Кулаковська Я.П., Організація і методика аудиту: [Навчальний посібник.] / Я.П.Кулаковська, Ю.В.Піча – К.: Каравела, 2004р. –449 с.
40. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: [Навчальний посібник] / О.В. Лишиленко – К.: Видавництво “Центр учбової літератури”, 2005р. –524 с.
41. Ловінська Л.Г. Концепція фінансового результату у системі бухгалтерського обліку підприємств / Л.Г. Ловінська – Фінанси України. 2003. № 11. – С 58-65.
42. Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.] / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 476 с.
43. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000: [Пер. з англ. за ред. С.Ф. Голова.] – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2000. – 1272с.

44. Миддлтон Д. Бухгалтерский учет и принятие финансовых решений. [Учеб. Пособие] / Д.Миддлтон – [Пер. с англ.] – М.: Аудит, ЮНИТИ, 2004. – 408с.
45. Нечитайло В.І. Облік фінансових результатів і використання прибутку: [Навчальний посібник.] / В.І. Нечитайло– СПб, Знання, 2005р. – ст. 40.
46. Николаева С.А. Учетная политика предприятия. / С.А.Николаева – М.: ИНФРА – М., 2003. – 176с.
47. Новодворский В.Д. Составление бухгалтерской отчетности / В.Д.Новодворский, Л.В.Пономарева – М.: Бухгалтерский учет. 2005. – 256с.
48. Новодворский В. О положении “Финансовая отчетность предприятий” / В. Д. Новодворский // Бухгалтерский учет. 2007. – №7. – С.8–17.
49. Огійчук М. Єдині методологічні засади бухгалтерського обліку і звітності в Україні та їх відповідність методології країн з розвинутою економікою / М.Огійчук // Світ бухгалтерського обліку. – 2008. № 5. - С.3–9.
50. Олійник О.В. Економічний аналіз: [Практикум для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”] / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 496 с.
51. Пархоменко В. Реформування бухгалтерського обліку як складова трансформації економіки України / В.Пархоменко – Реформування бухгалтерського обліку в Україні. – Луганськ: “Промдрук” ДСД “Лугань”, 2009.– С.3–16.
52. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”; затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. – Офіційний вісник України. – 1999. – № 25.
53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 6 “Облікова політика”; затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92 – Офіційний вісник України. – 2000. – № 21.
54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 “Дебіторська заборгованість”, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. №237 – Офіційний вісник України. – 1999. – № 43.

55. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 11 “Зобов’язання”; затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 року № 20 – Офіційний вісник України. – 2000. – № 7.

56. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 12 “Фінансові інвестиції”; затверджено наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 року № 91 – Офіційний вісник України. – 2000. – № 21.

57. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №15 “Доход”; затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290 – Офіційний вісник України. – 1999. - № 50.

58. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України. Прийнятий 16.07.99р. зі змінами і доповненнями – Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40.

59. Проданчук М. Податкові розрахунки та звітність у системі фінансового обліку / М.Проданчук – Бухгалтерський облік і аудит. 2007. – № 9. – С. 26-32.

60. Радущкий А. Концепция финансовой отчетности в США / А. Радущкий // Бухгалтерский учет. – 2009. – №11. – С.34–37.

61. Редько О. Аудиторський погляд на гармонізацію бухгалтерського обліку в Україні / Редько О. – Світ бухгалтерського обліку. 2007. – №6. – С.2–6.

62. Родионова В.М. Финансы / В.М. Родионова, Ю.Я. Вавилов, Л.И. Гончаренко – М.: Финансы и статистика, 2004. – 432с.

63. Словник обліково-економічних термінів. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця, проф. М. Добії, проф. Т.Б. Тріфонова – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 384 с.

64. Соколов Я. Принципы бухгалтерского учета / Я.Соколов, С.Бычкова – Бухгалтерский учет. – 2008. – № 5. – С.54.

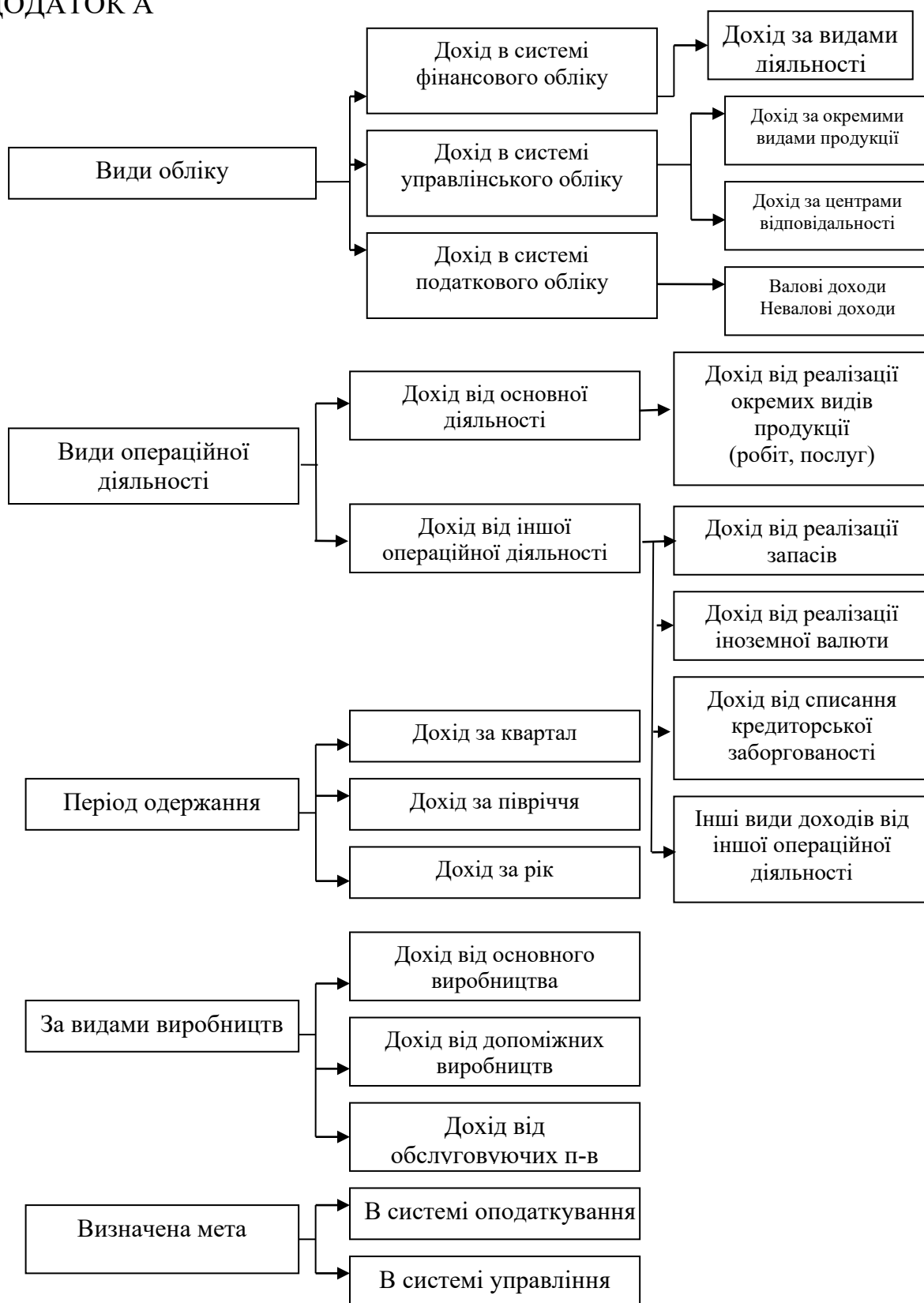
65. Соловьева О. Концептуальные основы финансовой отчетности / Соловьева О. – Бухгалтерский учет. 2003. – №7. – С.96–100.

66. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: [Навч. посібник.] / В.В.Сопко – [4-е вид. перероб. і доп.] – К.: КНЕУ, 2006. – 498с.

67. Сопко В.В. Методика определения финансового состояния предприятия по данным баланса / В.В.Сопко – Бухгалтерский учет и аудит. 2009. – №12. – с.2–8.
68. Стуков С.А., Международная стандартизация и гармонизация отчетности / С.А. Стуков, Л.С. Стуков – М.: Бухгалтерский учет, 2007. – 351с.
69. Хомин П.Я. Облікове забезпечення звітності про фінансові результати має бути методологічно обґрунтованим / П.Я. Хомин // Бухгалтерський облік і аудит. 2006. № 6. – С 9-15.
70. Хорин А.М. Принципы формирования финансовой отчетности / А.М.Хорин – Бухгалтерский учет. – 2006. № 23. – С. 50-52.
71. Цивільний кодекс України : [Коментар] – Х.:ТОВ “Одіссей”, 2003. –856с.
72. Чижевська Л.В., Звітність підприємства: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”] / Л.В.Чижевська, В.М.Пархоменко, М.М.Кривошей – За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖІТІ, 2008. – 436с.
73. Шушко Л.І. Удосконалення обліку фінансових результатів / Л.І. Шушко / Пріоритетні напрями розвитку обліку та контролю: методика і організація: зб. Тез студентської наук.-практ. конф., (10 квітня 2012р.). Чортків, 2012. с. 126-130
74. Щербина В.С. Господарське право України: [Навч. посібник.] / В.С.Щербина – К., 2005.
75. Юрченко К. Облік витрат виробництва та калькулювання собівартості продукції у промисловості за ПСБО / К.Юрченко – “Вісник податкової служби України”. – серпень 2006 р., № 30, – с. 62.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Структура і динаміка активів ПП “Левеня ” за 2017-2019 рр.

Актив	Абсолютні величини, тис.грн.			Питома вага, %			Зміни 2019/2017		
	2017р .	2018р .	2019р .	2017р .	2018р .	2019р.	в абсол. велич.	в струк- турі	приріс т %
I. Необоротні активи	258,1	358,2	467,5	33,6	45,9	54,7	209,4	21,1	181
Основні засоби	258,1	358,2	467,5	33,6	45,9	54,7	209,4	21,1	181
II. Оборотні активи	509,9	421,4	386,7	66,4	54,1	45,3	-123,2	-21,1	76
Запаси	324,1	246,3	308,5	42,2	31,6	36,1	-15,6	-6,1	95
ДЗ за товари, роботи, послуги:	107,6	86,4	28,9	14,0	11,1	3,4	-78,7	-10,6	27
Гроші та їх еквіваленти	78,2	53,1	39,1	10,2	6,8	4,6	-39,1	-5,6	50
Інші оборотні активи	0	35,6	10,2		4,6	1,2		1,2	
Баланс	768,0	779,6	854,2	100,0	100,0	100,0	86,2	0,0	111

**Динаміка і структура джерел фінансових ПП “Левеня ”
в 2017-2019 рр.**

Пасив	Абсолютні величини, тис. грн			Питома вага, %			Зміни 2019/2017		
	2017р .	2018р .	2019р .	2017р .	2018р .	2019р .	в абсол. велич.	в струк- турі	приріст %
І. Власний капітал	400	400	400	52,1	51,3	46,8	0	-5,3	100
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	21	200,6	391,1	2,7	25,7	45,8	370,1	43,1	1862
ІV. Поточні зобов'язання	347	179	63,1	45,2	23,0	7,4	-283,9	-37,8	18
У т.ч. КЗ за товари, роботи, послуги	215,2	112,8	42,1	28,0	14,5	4,9	-173,1	-23,1	20
КЗ за розрахунками з бюджетом	6,8	9,4		0,9	1,2	0,0	-6,8	-0,9	0
КЗ за розрахунками із страхування	22,4	9,1		2,9	1,2	0,0	-22,4	-2,9	0
КЗ за розрахунками з оплати праці	17,4	6,2		2,3	0,8	0,0	-17,4	-2,3	0
Інші поточні зобов'язання	85,2	41,5	21	11,1	5,3	2,5	-64,2	-8,6	25
Баланс	768,0	779,6	854,2	100,0	100,0	100,0	86,2	0,0	111

